Ն, 991 — 1888 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 9 ՇՈՒՐԱՆ — 1306 ՄՈՒՀԱՐԻՄ 14 — ՏԷՕՐՏԻՆՆԱՅԻ ՄԵՆԷ

20 ԿՈՊԵՔ

ԱԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԿՈՊԵՔ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՇԵՐԱԼԱՐԸ

Ղազէթա իւր պէրապէր հէր կիւն ֆազլա օլարագ 4 սահիֆէտէն իպարէթ վէրիլէճէք բօման իւչ պիրլիքտէ

	12 պլէթ	6 պլէթ	3 պլէթ
ՍԱՄԱՊՈԼ	200 ղրշ.	105 ղրշ.	55 ղրշ.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	

Մէճիմիյէ 20 ղրուշտան

ԲՈԼԻՍԼԱՎԻՈՅԷ ՄԻԼԼԻՈՅ ԹԻՒՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՈՒԱՅԻՈՅ ՎԷ ԻԼՄԻՊ

ԵՒՐՈՊԱՅԻ ԿԱՅԱԿԱՆ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՇԵՐԱԼԱՐԸ

Լինճի, Շնէթ վէ Շինէն սահ[illegible] 1 ղրշ. 3
Միւնէֆիւ սահիֆէ 11ի 10ա. հա. » 7
Մէվատտաթը նաֆիսայա տարբ պէնտիկ մէճմանէն գապուլ օլունճագ վէ ա[illegible] օլունմայան էվրագ իստէ օլունմայաճագ տրը։

Խոսրովխանէսի, Սթամպօլտա Գազը Ալի ճատտէսինտէ Խուվէրօ 20 Ճիվէլէկեան մանթաղասընտա տրը։ Գեանֆիֆէի մէվատտաթ հոդ գրնտա կապէթանը սահիպ վէ մէսուլը ՅԻԳԻԱՆ ՀՐՎԷԼԷԿՕՆԱՆ միւրաճաաթ օլունա։

ԻԽԹԱՐ

Կազէթամզզին էլտէն սանթըան նիւսխէլէրինի 20 բարայա թէնզիլ իտէրէք, ապօնրման ֆիյանթընճա հիչ պիր թէպէտտիւլանթ իճրա իմամէմիշ վէ անճագ ֆազլա օլարագ ապօնէլէրէ 4 սահիֆէտէն իպարէթ այրըճա պիր բօման վէրմէյէ պաշլամըշ իսէք տէ, պու խուսուս՝ թաշրա վէ Սթամպօլ ապօնէլէրիմիզին պազըլարընճա իթիրազը մուճիպ օլուպ, աչըգտան վէրիլէն 4 սահիֆէլիք բօմանտան սարքը նազար իւլէ ապօնրման ֆիյանթընը էլտէն սանթըշա նիսպէթէն թէնզիլ էյլէմէլիկիմիզ թէքլիֆ պիդպաղալ, 1888 սեպ. 12 սալը կիւնիւնտէն իթիպարէն կազէթամզզին ապօնրման ֆիյանթընը ըՍթամպօլ իչիւն սէնէվի 140 ղրուշա, վէ թաշրա իչիւն տախի, ախիրէն պա իրատէի Սէնիյէ բօսթանխանէճէ վագը օլմուշ օլան թաատիլանթ նիսպէթինտէ սէնէվի 200 ղրուշա թէնզիլ էյլէմիշլի տիր։ Շէօյլէ քի,

Սթամպօլ էլէն

12 այլըգ	ղրուշ	140
6 »	»	70
3 »	»	40

Թաշրա էլէն

12 այլըգ	ղրուշ	200
6 »	»	100

Ապօնէլէրիմիզէ ֆազլա վէ մէճմանէն իմա էյլէմէքտէ օլտուղըմըզ Շէյխանը Ամիր նամ բօման խիթամ պուլընճայա գառար ապօնէլէրիմիզէ իթասընտա տէվամ էյլէյէճէկիմիզ կիպի, եէնի ապօնէ եազըլանագլարա տախի մէզգիւր քիմապէն ճիտլէնմիշ օլան նիւսխէլէրինտէն պիրէր առէտ մէճմանէն իմա իստէճէյիզ։

ԿԻՒՆԼԻՒՐ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊՈՒԼԳԱՐԻՍԹԱՆ

Ալաֆր. սեպտեմբեր 18 թարիխլէ Պէրլինտէն պէր վէճէնը ամի եազըլմըշ տրը,

«Քիւնէյէ Զայտանէն Բէթէրսպուրկ» ան պէրտը մաիւմանթա կէօրէ, Զարին պիրատէրի կրանտիւք Սէրժին ներսաատէթէ սեյահաթը պիր բօլիթիկա մագսէմինէ մէպնի տիր։ Իչպու մագսէտ տախի Պուլկար մէսէլէսինէ տաիր թէանիի էֆքեարտան իպարէթ տիր։ Իմիւբարէօր Ամէքանտր՝ ախիրէն պիրատէրինի Մոսկուա դուրպինտէքի սայֆիլէսինտէ զիյարէթ իմտիքտ պու պապտէ քէնտիսիլէ միւտտէթը մէտիտէ միւզաքէրթտա պուլընմըշ տրը։ Պունտան մաատա կրանտիւք Սէրժ՝ ալաֆր. սեպտեմբերին 14իւնճիւ կիւնիւ Բէթէրսպուրկտա խարիճիյէ նազրը Մ. տը Կիէրս իլէ ուզուն պիր միւլազամտա պուլընմըշ տրը։»

* * *

Տէյլէ Նէ-ին ալտրը մաիւմանթա կէօրէ, Իթալիա իլէ Աւսթրիա տէվլէթլէրի՝ բրէնս Ֆէրտինանտըն թասդիգ օլընմասընը թէքլիֆ իտուպ, Ալէմանիա տէվլէթի՝ պու պապտէ Աւսթրիա իլէ Ռուսիա արասընտա թէվասսուլ էյլէյէճէք տիր։

* * *

Սօֆիատան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Պուլկար հիւքիւմէթի՝ հուսուտ չէթէլէրինի շիտտէթլէ թաղրիպ, վէ հայտուտլարը իւլէ իշթիրքլարը շիւպհէլի օլան էհայլի հագդընտա մուամէլէյի չէտիտէ իճրա էյլէմէքտէ տիր։ Պէլօվա զաղասընտա Զանտրը գարիյէսի էհալիսինին հայտուտլարա եաթագլըգ իթիհէքլէրի անպաշրլտրզընտան, գաբրիէլի Իհրագ, վէ 120 նաֆուսը հավի օլան գարիյէի մէզքիւրէ էհալիսինին էմվալի զայթ ու միւսատէրէ օլընմըշ տրը։

* * *

Մէնէրօրին Ֆիլիպէ մուխպիրի՝ կէչէն ամը կիւնքի թարիխլէ աթիտէքի մէքթուպը եազմըշ տրը

Պու կիւն 1885 ալաֆր. սեպտեմբեր 18 իիթիլալընին եէվմի սէնէվիսի օլագ միւնասէպէթիլէ, Ֆիլիպէ պէլէտիյէ իտարէսի՝ սօգագլարտա աթիտէքի իլանանմէյի եարբշտրըմըշ տրը։

Իլանը բեոմ

Ֆիլիպէ պէլէտիյէ իտարէսի՝ շըմալի Պուլկարիսթանի իլէ ճէնուպի Պուլկարիսթանը իլանը իթթիհատրնա միւսարիֆ օլան սեպտեմբեր 6/18 կիւնիւ բէսմի չէնիքլէր վուգու պուլաճաղընը վէ պունըն իչիւն պիր տէպօմիթէի մախսուս ինթիխապ օլընտրընը էհալիյէ իլան իտէր։

Պունէն աէյհ Ֆիլիպէ էհալիսի՝ մաղազա վէ տիւքքեանլարընը պարայարագ վէ խանէլէրինի պարարագ վէ գանտիլէր իլէ թէզեին իտէրէք սէզքիւր չէհրայինէ իշթիրաք իմմէյէ տավէթ օլընընը։

Ագշամ ասքերի մուզիգա՝ պէլէտիյէ պաղչէսինտէ իճրաի թէբէննիւմանթ իտէճէք տիր։

Ֆիլիպէ 5/17 սեպտ. 1888

Պու սապահ Պուլկար ուլու քիլիսէսինտէ թէշէքքիւր տաւմասը օգունմուշ իսէ տէ, բէք ազ գարապարգ օլմուշ տրը։ Հիւքիւմէթ՝ էոնանֆ պաշրլարընը քիլիսէտէ հագրը պուլընմայա մէճպուր իմմէք կիպի պիր թէպպիրը իհթիրազ քեարանէ իմթիհազ իմմէմիշ օլսա, գարապարգ տահա ազ օլաճագտր։ Միւթէպհերանտան եարընդզ միլէթ մէճլիսը ումումի բէյնի Մ. Թօնչէֆ հագրը պուլընմըշ տրը։ Պագբյէի խալգ՝ պիր էօքսիզխանէ չօճուգլարը յա պիր գաչ գատրնտան վէ գալիլ իւլմըգտար վուգուֆճը քիմսէյէտէն իպարէթ իտի։

Քիլիսէտէն բրէնսին գօնդրնա կիտէն ալալը բուհանինին կիւղէր կեահրնտա հիչ պիր նիւսխալանթ վուգու պուլմամըշ տրը։ Մէզքիւր ալալը բուհանի՝ պատէհու եէվմը իմմիլայտա գամլ իտիյէն պինպաշը Բայչօ Նիգօլօքրն տէֆն օլընտրը դապրիսթանա կիմմիշ տիր։

Շէհրտէ բէք ազ էպնիյէ պարագալար իւլէ տօնատրըմըշ օլուպ, կէօրիւնիշտէ պու ազշամքի գանտիլ տօնանմասը տտհա էհէմմիյէթսիզ օլաճագ տրը։ Ճէզան նազտի վէրմէմէք վէ եա հապս օլմամագ իչիւն չուրատա պուրատա պիր գաչ մօմ եագրլաճագ տրը։ Պունա սէպէպ չուտրը քի, էհալիսին չիմտիքի հալը զարուրէմտէ իշլէրինի թամիլ իմմէյէ վէ պիր մէնֆաաթ իտարէսինի թէէսսիսի չերէֆինէ օլարագ բարա սարքի իտիլէճէք պու կիպի տահա բէք չօգ չէհրայինէրի վար տրը։

Մէքթուպմը գարարաճարմ՝ վազրի ալտրը՝ մաիւմանթա կէօրէ, Ժանտարմալար՝ չէհրայինէ իշթիրաք իմմէմէք իչիւն թէպաակ էճնէպիրէտէն օլտրընը իստտա իտէն պիր չախսը գացամուրա սրրթը իլէ ֆէնա հալտէ տարպ իմմիշլէր տիր։

Բօլիսլէրիմիզ՝ տիկէր պիր ֆէզահաթ տահա իճրա էյլէմիշլէր տիր։ Մէրգուման՝ սահիպի թարաֆընտան պարագլարընա թէգեին իտիրմէմիշ օլան պիր իսանէնին ալտ գամ ճամլարընը գըլըճ տարդէլէրիյլէ գըրմըշլար տրը։

Կէլէճէք մէքթուպմա պու պապտէ սաիր թաֆսիլաթ տախի վէրէճէյիմ։ Շիմտիլիք չու գատարընը պէյան իտէրիմ՝ քի, մէքթուպմը եազտրընը վազթա (էօյլէնէ) գատար պէլէտիյէնին վէ Մ. Թօնչէֆին մուավէնէթիյլէ հիւքիւմէթ թարաֆընտան թէրթիպ օլընան իչպու չէհրայինին պօշա չըգաճաղը անլաշըլըյօր։

ՄԸՐՊԻՍԹԱՆ

Պուգրլչտէ նէյը օլընան Էնդէքսոն Բոնտն կազէթասը՝ կէչէն բաղար էրթէսի կիւնքի նիւսխէսինի թապ իտէճէյի սըրատա, Պէլկրատտաքի մուխպիրինտէն աթիտէքի թէլէկրաֆը ախզ իմմիշ տիր։

«Պէլկրատ 17 սեպտ.—Սըրպիսթան դապինէթօսը՝ տիւն խթիֆասընը վէրմիշ տիր։

«Մ. Բիրօչանաց՝ (գրալիցա Նաթալինն տավա վէքիլի) բատիգալար իւլէ պէրապէր եէնի պիր գապինէթօ թէշքիլինէ մէմուր օլաճագ տրը։

«Սըրպիա գրալ վէ գրալիցասը պէյնինտէ գաթի պիր սուրէթը թէսվիրէ՝ գարիպ իւլ վուգու ատտ օլընը յօր։»

Տիկէր մէնպատէն ալինան մալիմամթատան տախի անլաշըլտրզընա կէօրէ, Սըրպիսթան գապինէթօսընին խթիֆա իմտիկի սահիհ օլուպ, անճագ եէնի գապինէթօր թէշքիլ Մ. Բիրօչանաց մէմուր օլմայաճագ իմիշ։

* * *

Վիէննատան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Պէլկրատտա մուգիմ Աւսթրիա սէֆիրի վէ պաշ քեաթիպի վէ Աէմանիա սէֆիրի՝ գրալ Միլանին նէզտինէ ազիմէթլէ, գրալիցա Նաթալիյի պօշամագ մատտէսինտէ թէսատիֆ օլընան միւշիրլաթ հագդընտա միւզաքէրէ վէ իսթիշարէ իմմիշլէր տիր։

Տէրսաատէթտէն Ռէֆօրմա կազէթասընա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ինկիլիթէրա՝ Սիւվէյշյ մուգավէէնամէսինտէ հիչ պիր թատիրլաթ իճրասընա մուվաֆագաթ իմմէյէճէյինի Պապը Ալիսէ իշար իմմիշ տիր։

Շէհրիմիզ Ռուսիա սէֆիրի Մ. Նէլիսօֆին թէպտիլ օլընաճաղընը Վիէննա վէ Բէշթա կազէթասընընն պաղրլարը եազմըշլար իսէ տէ, տիկէր Էվրօբա կազէթալարը՝ պու հավատիսի թէքզիպ իմմիշլէր տիր։

Մ. Նէլիսօֆ՝ պիր մահ գատար մէէգունէն Բէթէրսպուրկա կիմմէք իստէմիշ իսէ տէ, Ռուսիա խարիճիյէ նազրը Մ. տը Կիէրս՝ չու աբալզգ Մասուա մէսէլէսի մէյտանտա պուլընտրզընտան, Տէրսաատէթտէ գալմասը լազմէտէն օլտրընը սէֆիրը միւշարէլէյէհէ իչար իմմիշ իմիշ։

Իրան տէվլէթի թարաֆընտան Միւճթէմէսի Ամէրիգայա միւճէտտէտէն սէֆիր թարին օլընմըշ օլան հահի Հիւսէյին Գուլի Խանը՝ ալաֆրյալիսին իլգ կիւնէլէրինտէ Իրանտան հարէքէթ իտուպ օգոստոս 15ինտէ Նիւ-Եօրգա միւվասէլէթի սէմուլ իքէն հէնուզ մէյտանտա չըգմատրընը վէ Ներէյէրտէ օլտրընը մալիսմ օմմասրընը նազէն էվվէլքի կիւնքի նիւսխէսիզտէ պէյան էյլէմիշ իսէք տէ, Թ. Հէյէրէրին պէյանընա կէօրէ, մուամէլէյհ հիւսէյին Գուլի Խան՝ պիր գաչ կիւնտէն պէրու Տէրսաատէթտէ պուլընտրը հալտէ տիւն մայէթի մէմուրիյէթինէ իլէ պէրապէր մահալը մէմուրիյէթինէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

Սրնոդարդրն ալտրը մալիմանթա կէօրէ, Եունան տօնանմասը՝ պու կիւնլէրտէ Ատալար տէնիզինտէ քէշթ ու կիւզարա չըդաճագ տրը։

Բէթէրսպուրկտան իշար օլընտրընա կէօրէ, Զարըն ամուճասը վէ Եունան դրալիցասընին բէտէրի կրանտիւգ Գոնսթանթէն՝ Գրբմա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իմմիշ օլուպ, Զար տաիր զէվճէ վէ մախտումլարը յա պէրապէր դարիպէն Գրբմա միւվասէլէթ իստէճէք տիր։

Ախիրէն Թէհէրանտան չէքիլէն թէլէկրաֆլարա կէօրէ, Իրան Շահընին Ռուսիա Զարը իլէ Պագուտա միւլագաթ իմմէք իւզրէ Գավգասիայա կիտէճէյի խապէր սահիհ օլմայրպ, եալընըզ Իրան բրէնսլէրինտէն պիրի՝ Զարըն Պահրը հաղեզ սահիլինտէ էնանի սէյահաթընտա միւշարէլէյհին նէզտինէ կիտիպ, Իրան Շահը թարաֆընտան ըէսմը իոշամէտիլ իլգա իտէճէք իմիշ։

Կէչէն բաղար կիւնիւ Իւլանտանընն Տրպլին չէհրինտէ Ֆէնիքս Բարգնամ մահալտէ յօրտ չէհր էմինինին թահթը ըիրասէթինտէ 15000 քիշիլիք ճէմիյիմ պիր միթինկ իհթիմա իտուպ, բրպու ճէմիյէթտէ Բարլամէնթօ ազասընտան 10 նէֆէր մէպուս տախի հազրը պուլընմըշ տրը։

Իշպու միթինկտէ, իքի սէնէէն պէրու չիթթիճի Մօրանէյին մահպուս պուլընմասը ալէյհինտէ պիր բրօթէսթամնամէ գարարլաշտրրըմըշտրը։

Մէզքիւր միթինկտէ պէօյուք գարբշգէլզլար գուհուր իսէճէյի իհթիմալինէ մէպնի բօլիս թարաֆընտան թէտապիրը ալիմէ իհթիխազ գըլընմըշ իսէ տէ, հիչ պիր հատիսէ վուգուա կէլմէմիշ տիր։

Թրբվաթիսթանդն Քրէօց չէհրինտէ բիրգ օբօս Սթրօսմայէրէ իքրամէն պիր մաշալա ալալը իճրա օլընրպ, չէհրին պէլէտիյէ բէիսի տախի նիւմայիշճիլէրէ իճրաի բիրասէթ իմմիշ տիր։ Ալայ՝ բուհանիի մուամիլէյհին իգամէմկեահը բիչկեահընա միւվասէթէթ իմիքատ, պէլէտիյէ բէիսինին տէլալէթիյլէ պիր հէյէթը մէպուսէ՝ բուհանիի մուամիլէյհ նէզտինէ չրգմըշ վէ Քրէօց էհալիսինին սատագամ վէ ֆէտտաքեարլըրընա տաիր բուհանիի մուամիլէյհէ թէէմինաթ վէրմիշ տիր։

Բիսզօբօս՝ ճէվապընտա, գալալինտէ տայմա իմբէրաթօր վէ սիւլթանի իմբէրաթօրի հազգընտա մուհապպէթի վէ վաֆատ ու միլլէթ ուզրունտա համիյէթի պուլընտրընը պէյան իմմիշ տիր։

Պատէհու մուզիգա վասէթասրլա նաղմանը միխմէլէրիֆ թէբէննիւմ օլընտրզտան ոնրա, պիր իմագըմ գինէ գրալար՝ «Սէկէրիզ սէնի, զիրա պիզիմ չէրէֆիմիզսին» իպարէսիլէ պաչլան պիր նաղմէյի թէղանին էյլէմիշ օլտրգլարընտան, բիսզօբօս Սթրօսմայէր՝ տախի մուամիլէյհիւմա գըլարա պէյանը իմմիշ տիր։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Բօմա 20 սեպտ.

Բաբա հազրէթլէրի՝ Տիագօվար բիսզօբօսը Մօնսնեէօր Սթրօսմայէրի Բօմայա ճէլպ իմմիշ տիր։

Ամմինա 20 սեպտ.

Օսմանլը սէֆիրը ճէտտիսի Բիզա պէյ էֆէնտի հազրէթլէրի տիւն պուրայա միւվասէլէթ իմմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Մէճլիսը խասսը վիւքէյա տիւն սուբհթը ֆէվգէլատտէ օլարագ ագտը իճիմա իտուպ, մահ պէ մահ թէէտիրէսի միւգթէզան իրատէի Սէնիյէտէն օլան մաաշաթ մատտէսի թէթէբրսուտթը վէ պիւտճէնին թէվազունը հագդընտա իճրաի միւզաքէրաթտա պուլընմըշ տրը։

—Պիսմիլլա տէվամրը Ամիրէատ նէ գատար ֆազլա մէմուրիյէթլէր վար իսէ թահգիգ վէ արզը զընընտա Ամիրէատ նէգարէթի բուէսասընտան միւրէքքէպ օլարագ պա իրատէի Սատաբէթբէնահի պիր գամիսի ոնը մախսուս թէէքքիւլ իտէրէք իրիֆա մէմուրիյէթէ պայլամըշ տրը։

—Էյուպտա պիր բօմթա վէ թէլէկրաֆ շիպէսի քիչատը թահթը գարարը ալիյէ ալընարագ, պու կիւնլէրտէ իյճապը իճրա գըլընագագ տրը։

—Զապթիյէ նէզարէթի միւշավիրի վէ ումում բօլիս միւֆէթթիշի Մ. Պօնէնէ Իմթիյազ Նիշանընին կիւմիշ մէտալյասը, վէ ախիրէն հիւքիւմէթը Սէնիյէ խրամէթինէ կիրէն բօլիս միւֆէթթիշի Մ. Պէլթօմէյ Մէճիտիյէ Նիշանընին կիւնճի բիւթպէսի իհսան պուրրըմըշ տրը։

—Ատանա վիլայէթինտէ Թարսուս գազասը թարու հասրլաթընան զիմմէթլէրինէ քիւլլիյէթլի ադէ կէչիրմէյէրինտէն տօլայը մուգատտէմա թահթը թէվգիֆէ արնմրշ օլան սանտրգ էմնի էսպագ ճօրճի էֆէնին 20, վէ սապրգը Ալի էֆէնին 22, վէ թաբու քեաթիպի վէքեալէթինտէ պուլունան Մուսթաֆա Նէմրէս էֆէնին տախի 18 մահ միւտտէթլէ հապսլարընա, վէ թէհգիգատտէ իտէն զիմմէթլէրինին քէնտիլէրինտէն վէ եախսա քէֆիլլէրինտէն թահսիլինէ Ասանա մէճլիսը իտարէսինճէ գարարը վէրիլմիշ տիր։

—Սօֆիա խանէտանդատէրինտէն վէ ասհապը տիրայէթտէն Մուսթաֆա պէյ էֆէնտի՝ պա իրատէի Սէնիյէ 1000 ղրշ. մաաշյա Մաթպուաթը տախիլիյէ գալէմինէ մէմուր վէ չըրազ պուլրուլմըշ տրը։

—Էվրօբա շըմէնտիֆէր գաթարընը պունտան պէօյէ ագշամ ալաֆսաաթ 6տա Սիրքէճի սիմասիոնրնա վիւրուտ իտուպ, ագշամ ալաֆը՝ սաաթ կիւ չէրեէք կէչէրէք հարէքէթ իմմէսի իչիւն թէտապիրը լազմէտ իմմիսի իչիւն օլընմագ իւզրէ օլտրը, վէ Պէլկրատ իլէ Էսրինէ ադրասընտա Շարդ սիւրաթ գաթարընընն տախի գարիպէն ըէսմը քիչատը իճրա օլաճաղը խապէր վէրիլիյօր։

—Շէհր Էմանէթինէ թագտիմ օլընան պիր բարօրթօյա կէօրէ, պիր հաֆիյա զարֆընտա Տէրսաատէթտէն չըմէնտիֆէրլէ Վիէննա վէ Բարիզէ 17,000 ֆրչր, Գայիշ-Տաղը, Գարա-Գուլագ վէ Կէօզ-Թէբէ սույու նագլ ու իիրաճ օլընմըշ տրը։

—Տէրսաատէթտէ Էմնիյէթ Սանաը-զընճա վուգու պուլմուշ վէ պուլաճագ քեաֆֆէի տավալարրն վէ խուսուսամը հուգուգիյէ վէ ճէզայէնին ֆայ ու բուլէթի զրմընտա, մէզքիւր Սանտրգ նիզամնամէսինին 32 վէ 33ինճի մատտէյէրի մուճիպինճէ, Տէրսաատէթ պիրինճի սընֆ տավա վէքիլլէրինտէն Մահմուտ Համտի էֆէնտի՝ վէքեալէթը ումումիյէի միւբէլլէֆէ իլէ վէքիլ թային իտուպ-բէք Նաֆիա վէ Թիճարէթ վէ Ատլիյէ նէզարէթլէրինճէ մուամէլէյի լազմէլէրի իչիւ պուլրլտրզը իշիտիլմիշ տիր։

—Սիամպօլտա Պապը Զապթիյէ գարշըրընտա արզուհալիրլիգ իմմէքտէ օլան Իպրահիմ էֆ. Նամընտա պիրիսի՝ տիւքքեանընտա բուլ սամմագ իւզրէ Տուլունը Ուսմանիյէ վէ մուախխէրէն Բուլ իտարէսինէ միւրաճաաթլա բուխսաթ իսթէմիշ իսէ տէ, տիկէր պիր գաչ տիւքքեանտա սամրըլմասը հասէպիյլէ բուխսաթ վէրիլմէմէսի իչիւն Պայազիտտէ արզուհալը Օսման վէ Պէքիր էֆ. Նամընտա իւքի շախս՝ մուամիլէյհ Իսմայիլ էֆէնտիի պիլիզգալ քեատիլէրինէ 5 լիրա վէրիրսէ պու արզուրընն հասրլ օլաճաղընը վատ իմմէյէրիլլէ, մուամիլէյհ՝ ֆիլհագիգա բուխսաթ իսթիհսալ օլընրբա մէպլաղը մէզգուրը վէրմէյի վատ իլէ, մուախխէրէն մէրգուման քէնտիսինէ պիր թագտ վատարլա պաղը էվրագ կէօսթէրիրլէր իսէ տէ, Իպրահիմ էֆ.՝ էվրագը մէզքիւրէնին սախթէ օլմասը մէկհուզ իտուկինէ մէպնի զապրթտա միւրաճաաթլա վուգու պուլան իտտասասը իւ զէրինէ բօլիպէր թարաֆընտան մէրգումանը Օսման վէ Պէքիր էֆէնին եազըրլա պիր իսթիտա վարագասընա եինէ մէզքիւր եազըյլա Բուլ իտարէսինէ պուլրուլթը վէ «Հասան Թահսին» մէօհրիլլէ պիր բարօրթօ վէ «տիրէքթօր Եօրկի» մէօհրիլլէ բուխսաթիյէ տէրքէնարը վէ պաղը էվրագը մանտուէ պիր զարֆ տէրուենտէ օլտուզը հալտէ մէրգումանտան Օսման էֆէնին իւզէրինտէ զուհուր էյլէմիշ, վէ կէրէք բարօրթօ վէ կէրէք էվրագ զիրինտէքի մէօհրլէր տախի զուհուր էյլէմէքլի, մուամիլէյհ Իպրահիմ էֆէնին իտտասի վագրը սապիթ օլմուշ վէ զապրթաճա թահգիգատը ամիգա իճրա իտիրմէքտէ պուլընմըշ տրը։

Տէրսաատէրէ կէլէնլէր

Էվվէլքի կիւն Շարդ չըմէնտրֆէրլէրի իտարէսի մուհասէպէ դայէմի միւտիրի Մ. Կրօսօյ՝ Ալէմանիատան, վէ տիւն Տուլունը Ուսմանիյէ մէճլիսը իտարէսինտէ Աւսթրիայը տախի Բուլ իտարէսինէ միւրաճաաթլա բուխսաթ իսթէմիշ իսէ տէ, տիկէր պիր գաչ տիւքքեանտա սամրըլմասը հասէպիյլէ բուխսաթ վէրիլմէմէսի իչիւն Ֆրանսայի Ալսաս Լոթարինգիա գազասը Ֆրանսայի Ալսաս Լոթարինգիա գազասը Ֆրանսայի Ալսաս Լոթարինգիա գազասը

ՍՕՆ ԲՕՍԹԱ

ԻՄՊԷՐԱԹՕՐ

ՖՐԱՆՍՈՒԱ ԺՕԶԷՖ
ՎԷ
ԲԻՍԴՕԲՕՍ ՍԹՐՕՍՄԱՅԷՐ

Վիէննա 14 սեպտ.—Բօլիթիգա ալէմի սըրֆ Պէլօվար համախսիյէ մէշղուլ տըր. Իմբէրաթօր Ֆրանսուա Ժօզէֆին բիւզօբօս Սթրօսմայէրէ թէքտիր եօլլու խըթապ իթտիկի սեօզլէր հէր թարաֆա աքսէտաղ օլուպ, իմբէրաթօրը միւշարէլէյհ՝ բուհանի մէնսէպտարան հագգընտա ... հիւրմէթ ու նէզաքէթտէն պիր ան տուր օլմամըշ օլտուղը ճիհէթլէ, չիմտի իլըստ իթտիկի թէքտիրամիզ մէգալամը տահա զիյատէ թէեսիրի մուճիպ օլմուշ տըր. Պէլօվար մէնզարէսինին նէ օլտուղընը էյիճէ ֆարգ իթմէք իչիւն շունը տէրխաթըր իթմէլի տիր քի, Փրէֆթէ իճրա օլընան չէհրայինլէր՝ Աւստրիա տէվլէթի վէ հապսպուրկ խանէտանը իմբէրաթօրիսի ալէյհինտէ սլրաքա նիւմայիշաթը խուսուսունտա Քրօաթեանէտէն իպարէթ պուլընմըշ, վէ ժէնէրալ Իվնոթիէֆ կիպի սըֆաթը րէսմիյէյի հաիզ զէվաթը միւթէհայյիզան մէգքիւր նիւմայիշաթա իշթիրաք իթմիշ տիր.

Հէր նէ գատար Ռուսիա հիւքիւմէթի մէգքիւր չէհրայինլէրէ հիչ տախըլ օլմամըշ իսէ տէ, նիւմայիշաթը մէգքիւրէյի թէրթիպ իտէնլէրտէն պաշլըճալարընըն սըֆաթը րէսմիյէ վէ նուֆուզ ու թէեսիրլէրի գափիլը ինքեար տէյիլ տիր.

Ֆիլհագիգա իմբէրթօր Ֆրանսուա Ժօզէֆ՝ Աւսթրիալը պիր բիւզօբօսըն օ եօլտա նիւմայիշլէրէ ալէնէն իշթիրաք իթմիկինի իսթիխպար իտինճէ միւթեէսսիր օլմուշ տըր. Էկէրչի բուհանիի մուշարիլէյհ ալէյհինտէ տէրհալ թէտպիրը զէճրիյէ իթթիխազ օլընմամըշ իսէ, սեպէպի շու տըր քի հէմ գարըլըգլըգլար զուհուրունտան սագընըլմըշ վէ հէմ տէ բիւզօբօս Սթրօսմայէրին սինինէ հիւրմէթ օլընմըշ տըր. Բէգալիք բուհանիի մուշարիլէյհին պու վէսիլէ իլէ մազուր օլմուշ կիպի կէօրիւնմէսինէ վէ թէվէճճիւհ գազանմասընա սեպէպիյէթ վէրմէք խոթէնիլմէմիշ տիր.

Հալ պու քի իմբէրաթօր՝ բիւզօբօս Սթրօսմայէրին Պէլօվարտա պուլունտուղունը վէ քէնտիսինտէն չէքինմէյիզ հուզուրընտա չըգաճաղընը խապէր ալընճա բէք զիյատէ խոթիյլիպ իթմիշ տիր. Իմբէրաթօր՝ մէգալէի թէքտիրամիզինի ալա էվվէլտէն տուշիւնմիշ օլմայըպ, գալպինին հըսսիյաթընը տըշարը աքսէթմիշ, վէ հիտտէթը թավըրլարյա լալը օլտըղը ասքէրի ինթիֆօրմասընտան՝ սեօզլէրի տահա զիյատէ թեէսիրլի կէօրիւնմիւշ տիր.

Բիւզօբօս Սթրօսմայէր՝ թեմի օլան Ցագօվարա աւտէթ իթմիշ օլտուղա, շիմտի նէ խարաճաղընա հէր քէս մէրագ իթմիշ տիր. Պիր արա բուհանիի մուշարիլէյհին թէրքը մէմուրիյէթ իտուպ պիր մանասթըրա չէքիլմէյէ գարար վէրէճէկի զանն օլընմըշ իսէ տէ, պունա բէք օ գատար իհթիմալ կէօրիւնմէյօր. Բիւզօբօսը մուշարիլէյհ չիւպհէսիզ քէնտի ալլ օլընմասընա պէքլէյէճէք տիր. Էկէր պու թէտպիր գարարլաշտըրըլըր իսէ, գօլայլըգլա թէրքը մագամ իթմէյէճէք տիր. Հիւքիւմէթ՝ բիւզօբօս Սթրօսմայէրին օրմանլարտան գաթ իթտիրտիկի խաթապլարտան տօլայը վագը օլան չիքեայաթը տէրմիյան իտէրէք, մուշարիլէյհէ գայմագամ կիպի պիրինի թային իլէ, թէմին էվվալը քիւլլիյեսինի թահթը հաճզ ու միւսատէրէյէ ալաբիլիր. Սթրօսմայէր՝ թեմտէն հէր նէ գատար փարիատը քէսիրէ ալըգ իտէր իսէ տէ, քէնտի էֆքեարընըն նէշրի ու թաամիմի մէսարիֆաթընը թէսվիյէսի խուսուսընտա տայմա սըգընթը չէքմէքտէ տիր.

⁂

Բիւզօբօս Սթրօսմայէրին միւրէվվիճը էֆքեարը օլան Օպզօր կազէթասը՝ բուհանիի մուշարիլէյհին եագընտա Ռօմայա ազիմէթ իտէճէկինի վէ Բրօբականտա հէյէթինէ տախիլ օլմագ իչիւն օրայա չաղըրըլտըղընը պէյան իտիյօր.

Պունըն աքսի օլարագ Մաճառ կազէթալարընըն պէյանընա կէօրէ, Բարա՝ բիւզօբօս Սթրօսմայէրի Մաճառիսթան վէ Խըրվաթիսթան մանասթըրլարընըն պիրինէ գաբալըպ հափս իտէրէք թէէտիպ իթմէք իչիւն մուշարիլէյհի Ռօմայա ճէլպ իթմիշ տիր.

⁂

Ակրամ 16 սեպտ.—Բօլիս պու կիւն բիւզօբօս Սթրօսմայէրին միւրէվվիճը էֆքեարը օլան Օպզօր կազէթասընը զապթ ու միւսատէրէ էյլէտիկի կիպի, պաշ մուհարրիրինի տախի թէվգիֆ էյլէմիշ տիր. Կազէթայի մէգքիւրտէ միւնտէրիճ պիր պէնտ՝ Պէլօվար համախսի վէ իմբէրաթօր Ֆրանսուա Ժօզէֆ թարաֆընտան բիւզօբօս Սթրօսմայէրէ խիթապէն սեօյլէնէն սեօզլէր հագգընտա պիր թագրիմ ղայէթ միւնասէպէթսիզ միւլահազաթը հավի իտի. Խըրվաթ մուհարրիր՝ չէօյլէ տէմիշ տիր.

«Դրալ» (Մաճառիսթանտա Ֆրանսուա Ժօզէֆէ խալքըն գրալ ունվանը վէրիլիր) քէնտի ֆէնա միւշավիրլէրինէ ույարագ պու հատիսէյէ սեպէպիյէթ վէրմիշ տիր. Բէք էյի օլտու, Սլավլար՝ Ռուսլարը սէվէր վէ տայիմա սէվէճէքլէր տիր, նասըլ քի Պավիէրալըլար վէ Սագսօնիալըլար Ալէմանիայը սէվէրլէր. Հըրսիյաթըմըզը պաստըրմայա նէ գատար չալըշըլըրսա իչլէր օ գատար ֆէնայա սարաճագ տըր. Հըրսիյաթըմըզը կիզլէմէք իչիւն պիզէ ճէպր օլընաճագ իսէ տէ, պունըն նէթիճէսի՝ պիր կիւն մէգքիւր հըրսիյաթըմըզըն գալպըմըզը կէլլէմէգ պիր գուվվէթլէ բաթլամասընը մուճիպ օլաճագ տըր»

Բուտէ. Լօյտ կազէթասը՝ Օպզօրըն թէվգիֆ օլընմասընտան մուհարրիրինի՝ մէգքիւր կազէթանըն եալընըզ պաղըշլայըճըլար (մէթէօր ան բաժ)օլտուղընը պէյանլա մէգքիւր պէնտին բիւզօբօս Սթրօսմայէր թարաֆընտան գալէմէ ալընմըշ օլտուղընը անլաթմագ իսթէյօր.

ՊՈՒԼԿԱՐ ՄԷՍԷԼԷՍԻՆՃԷ
ՊԻՐ ԹԷՍՎԻՅԷ

Իմբէրաթօր Ֆրանսուա Ժօզէֆին կիւրիւնտէնտէ Ռուսիա իմբէրաթօրիցասընա զիյարէթի, բրէնս Պիզմարգըն գօնթ Գալնօքի իլէ միւլագաթլարը, վէ գօնթ Հէրպէրթ տը Պիզմարգըն Պէրլին Ռուսիա սէֆիրի գօնթ Շուվալօֆ իլէ միւզաքէրէ իթմէք իւզրէ էվվէլա Ֆուլտրա Էյալէթ ինտէ Ֆրէնտէնքրուք թա վէ մուախխարըն Բէթէրսպուրկա վուգու պուլան սէյահաթլարը՝ Պուլկար մէսէլէսինէ տաիր պիր իթթիֆագ հուսուլի իչիւն չալըշըլտըղընը տէնիլմէքտէ իտի.

Մալիւմաթը մէվսուգէ ալմագ իսթասընտա պուլընան հավատիսճիլէրին նէշր ու իշաէ իթտիքլէրի մալիւմաթ էկէր սահիհ իսէ, Ռուսիա հիւքիւմէթի՝ մէսէլէի մէգքիւրէնին հալլ ու թէսվիյէսի խուսուսընտա աթիտէքի իւչ թէքլիֆի գապուլէ հազըր վէ միւհէյյա պուլընըյօր իմիշ.

1.— Պուլկարիսթան Սօպրանիէ մէճլիսինին տաղըտըլմասը.

2.— Պրէնս Ֆէրտինանտ աւտըլմագ վէ խուսուսիյ իլէ աճէլէ Ձանգօֆ թարաֆտարանընտան օլմագ իւզրէ էնի պիր հէյէթի վիւքելա թէշքիլի.

3.— Պիր բրէնս նասպ իթմէք իւզրէ էնի պիր մէճլիսը ումումի ինթիխապը.

Էնի Սօպրանիէ մէճլիսինին՝ բրէնս ինթիխապընը իճրա իտէճէկի նամզէտլէր ճէտվէլի՝ բրէնս Եօժէն տը Պօարնէնին Լօյխթէնպէրկ վէ Զար Իքինճի Ալէքսանտրըն հէմշիրէսի կրանտ տիւշէս Մարինին մախտումը տիւգ տը Լէօխթէնպէրկ, վէ Եունան գրալը Եօրկիօսըն պիրատէրի վէ Զար Իւչիւնճիւ Ալէքսանտր իլէ բրէնս տը Կալըն գայնը Ցանիմարգա գրալըթէրէլէրինտէն բրէնս Վալտէմար, վէ էլան Պուլկարիսթան բրէնսի օլուպ տէվլէթլէր թարաֆընտան թանընմամըշ օլան Սագս-Գօպուրկ բրէնսլէրինտէն տիւգ Ֆէրտինանտ էսամիսինտէն իպարէթ պուլընաճագ մըշ.

ԻՄՊԷՐԱԹՕՐ ԿԻՅԵՕՄ
ՎԷ
ՖՐԱՆՍԸԶՃԱ ՔԷԼԻՄԷԼԷՐ

Ալէման լիսանընտա գուլլանըլան միւթէատիտ Ֆրանսըզճա քէլիմէլէրին եէրինէ Ալէմանճա քէլիմէլէր թամթիգ ու իսթիմալ իթմէք մագսատինէ մէպնի պիր վագթտան պէրու Ալէման կազէթալարըյլա Պէրլինին պազը մէհաֆիլինտէ պիր էֆքեար ու հարէքէթ միւշահէտէ օլունուպ, մէգքիւր կազէթալարըն պու քէրրէ մէշմունիյէթը ագիմէ իլէ պէյանընա կէօրէ, իմբէրաթօր Իքինճի Կիյեօմ՝ էֆքեարը մէգքիւրէյի թահթը իթթիխամ վէ հըմայէսինէ ալմըշտըր. Իմբէրաթօրը միւշարէլէյհ՝ Ալէմանիանըն իչինտէ գօլ օրտուսը մանօվրալարընա իշթիրաք իթմիշ օլան ժէնէրալլարա քէշիտէ իթթիրտիկի զիյաֆէթտէ, թաամ լիսթասընըն սուրէթը թաարիֆնէ իթթիպա օլընարագ միւճէրրէտ Ֆրանսըզճա քէլիմէլէրին չըգարըլմասընը էմր իթմիշ իսէ տէ, պու իշ թէպտիլաթտա իմբէրաթօրըն արզու իթտիկի մէրթէպէտէ մուվաֆֆագիյէթ հասըլ օլամամըշ տըր, զիրա Ֆրանսըզճա իքի քէլիմէ, եանի «բուլլօն» (պէօլի թավուգ) վէ «բաթէ» (էթլի պէօրէք) քէլիմէլէրի մէգքիւր լիսթատա չըգարըլամամըշ տըր.

Պէրլին կազէթալարը՝ պաշլանմըշ օլան պու թէշվիգ օլընաճաղընա վէ եագընտա մուվաֆֆագիյէթը քեամիլէ հասըլ օլաճաղընա պէյան իտիյօրլար.

ԽՈՒՆԱՆ ՎԷԼԻԱՀՏԸ
ԲՐԷՆՍ ԳՕՆՍԹԱՆԹԻՆ

Ալէմանիա իմբէրաթօրընըն հէմշիրէսի բրէնսէս Սօֆի Ցօրոթէա իլէ նիշանլանան Եունան վէլիահտը բրէնս Գօնսթանթին՝ չօճուգ եաշընտա Ալէմանիայա տօղրու Լիւտէրին թաճրի նէզարէթինէ թամսիլ մէզարիֆ իթմիշ տիր.

Բրէնս իլէ մուալլիմի՝ հէման հէր կիւն Աթինատա Բաթիսիա նամ մահալէ կէզմէյէ կիտէրլէր իտի. 1882տէ թագրիպէն էնի էնտսս օլտուղը հալտէ 14 եաշընտա օլան բրէնս Գօնսթանթին՝ միւթէէպպիրանը էհալի իլէ պէրապէր իլք թօպտան արապասընա պինմիշ տիր.

Բրէնս Գօնսթանթին՝ բէտէրինին նասիհաթը իւզրէ բօլիթիգա ըճճուլը իլէ կէօրիւշիւր իսէ տէ, ումուրը բօլիթիգիյէտէն պաշգա իթմէզ.

Բրէնս Գօնսթանթին՝ Մէտինատա աշըրըլլըան բէխիւր վիւքէլալըգլա գատար թէրագգը իթմիշ օլան միւթէվէֆֆա Գունմունտուրօս թէվէճճիւհ կէօսթէրիրտի.

Վէլիահտըն՝ շիմտիքի րէիսը վիւքէլա Մ. Թրիգուբի իլէ տախի միւնասէպաթը սուրէթը տօսթանէտէ օլուպ, պիր գաչ տէֆա միւշարէլէյհին խանէսինի զիյարէթ իթմիշ տիր.

Ցէրատալէթ Ալէմանիա սէֆիրի Մ. Րատօվից՝ Աթինա սէֆարէթինտէ պուլընտուղը սըրատա, գըրալըն սէրայը գարշըսընտա պիր խանէտէ իգամէթ իթտիկինտէն, Եունան գըրալընըն չօճուգլարը Մ. Րատօվիցին չօճուգլարը իլէ չօգ տէֆա կէօրիւշիւրլէր իտի.

Պու վէսիլէ բրէնս Գօնսթանթին՝ քիւչիւքլիւկինտէն պէրու Ալէմանլար իլէ իխթիլաթ վէ Ալէման մուալլիմլէրինտէն րէսմ վէ ֆիւնունը սաիրէ թահսիլ իթմիշ տիր.

Միւշարէլէյհին ֆիւնունը ասքէրիյէ մուալլիմիլիկինէ Եունանիսթանըն էն միւսթէսնա զապիթանընտան վէ գրալըն եավէրը հարպլարընտան միրալայ Գօլօզօթրօնիս թային օլունմըշ օլտուղը հալտէ, պիր կիւն Մէճլիսը մէպուսան ազասընըն գըրալ թարաֆընտան բէսմը գաբուլէրինտէ էֆքեարը միւֆրիթէ էրպապընտան պիրի՝ ճիւմհուրիյէթ ալամէթի օլարագ պաշընա գըրմըզը պիր թագըյէ կէօրմիւշ օլտուղընտան, միրալայ Գօլօզօթրօնիս հէման կըրընլըն ուճը իլէ մէգքիւր թագըյէ գալտըրմըշ տըր.

Հէյէթը մէպուսան պու մասալէյի օֆուրթարագ, կէօյա հէյէթէ հագարէթ օլընտըղը խուսուսընտա միրալայ Գօլօզօթրօնիսին եավէրլիքտէն ազլընի թալէպ իթմիշ վէ գըրալ տախի պունա մուվաֆագաթլա միրալայ Գօլօզօթրօնիսի Բիրէտէքի մէգթէպը հարպիյէ նէզարէթինէ թային վէ բրէնս Գօնսթանթինի տէ մէգթէպը մէգքիւրէ իտխալ իթմիշ տիր.

Բրէնս Գօնսթանթին մէգթէպը մէգքիւրտէ ֆիւնունը ասքէրիյէ վէ պահրիյէ թահսիլ վէ նիշան ճըլըգտա թախիյ թէմէյյիւզ իթթիքտէն վէ պիրազ վագթ տա Աթինա տարուլ ֆիւնունընա տէվամ էյլէտիքտէն սօնրա, Ալէմանիատա իքմալը մէարիֆ իչիւն Լայբցիկ տարուլ ֆիւնունընա կէօնտէրիլմիշ, վէ Ալէմանիա խասսա ասքէրինին իքինճի ալայընտա կէօնիւլլիւ օլարագ խըտմէթ իթմիշ տիր.

Բրէնս Գօնսթանթին մայէթինտէ Եունան էրքեանը հարպ գայմագամլարընտան պիրի պուլունտուղու հալտէ մէգքիւր Ալէման ալայընըն թալիմլէրինտէ հազըր պուլունուրտու, վէ ասաքիրը սաիրէնին մէյտանտա իմթիհանլարը իճրա իտիլտիքտէն սօնրա մէգքիւր հագգընտա Պէրլինտէ գանն օլըրտը.

Աթինատա իչտէ պուլունմագլըգ ... Ֆրանսա թարաֆտարը օլան Մէօսիէօ տը Ալէման կազէթասը՝ Ալէմանիա իլէ իչտէ գարապէթ վէ սըգընըլըգ ... տէյիլ տիր.

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Բուէ կազէթասը՝ Լօնտրա մուխպիրինտէն աթիտէքի թէլէկրաֆը ալըգ իթմիշ տիր.

«Փրայիցանըն սէրայընտա վիւրուտ իտէն մալիւմաթա կէօրէ, Ալէմանիա իմբէրաթօրընըն աճվալը սըհհիյէսինտէն տօլայը Պէրլինտէ էնտիշէ իտիլիյօր. Ֆիլվագի իմբէրաթօր Իքինճի Կիյեօմ՝ գուլագլարընտա էրնիտէն էէնի չէթին աղրըլար հըսս իթմէքտէ օլուպ, պու հալ՝ քէնտիսինի սօն տէրէճէ թիթիզլէթմիշ օլտուղընտան, էն քիւչիւք պիր իթթիրազա պիլէ թէհամմիւլ իտէմէյօր.

«Հէքիմլէր՝ միւշարէլէյհին տուրմայըպ չալըշմասընտան վէ ափի վագթտա միւթէատիտ վէ տաղ տաղլար իչլէր կէօրմէյէ օլան արզուսու վէ հավէսինտէն բէք զիյատէ էնտիշէ իտէյօրլար.

«Պիր չօգ հաֆթալարտան պէրու իմբէրաթօր Կիյեօմ՝ հէման հիչ ույումայօր կիպի տիր. Միւշարէլէյհին կէճէլէրի տըշարը չըգմասը, աբաումըզ գըշլալարը զիյարէթ իթմէսի, վէ պազը տէֆա կիւնէշ տօղմատան ասքէր թալիմլէրի իչիւն էմրլէր վէրմէսի՝ հէք պու ույգուսըզլըգտան նէշէթ իթմէքտէ տիր. Հէքիմլէր՝ իմբէրաթօրը միւշարէլէյհին Աւստրիա վէ Իթալիայա սէյահաթընտան էվվէլ պիր ազ իսթիրահաթ իթմէսինի իսթէյօրլար, վէ միւշարէլէյհին ասքէրի մանօվրա վէ կէզիտ մէյտանլարընտան ուզագ օլարագ տաղլըգ եէրլէրտէ իգամէթ իթմէսի լիւզումընը պէյան իտէյօրլար իսէ տէ, իմբէրաթօրը միւշարէլէյհին հիտտէթինի մուճիպ օլմամագ վէ աճվալը սըհհիյէսինտէն տօլայը քէնտիսինի գօրգութմամագ իչիւն գաթի պէյանը էֆքեար իտէմիյօրլար.

«Ֆիլվագի իմբէրաթօր Կիյեօմին իւզէրինէ վագթ վագթ պիր քէսիքլիք կէլիր, միւշարէլէյհ՝ չօգ եաշամայաճաղընը թէխայյիւլ իտէյօր, վէ օ վագթ քէնտի տէվրը սալթանաթը իչիւն թէրթիպ իթտիկի բրօկրամըն պիր ան էվվէլ իճրասընը թաաճիլ իթմէսի լազըմ կէլտիկինի սեօյլէյօր.»

ՍԹ-ըստըրին ալտըղը մալիւմաթա կէօրէ, բրէնս Պիզմարգ իլէ գօնթ Գալնօքի պէյնինտէ Ֆրիտրիխսրուհէտէ ճէրէյան իտէճէք օլան միւլագաթտա Պաարը Սէֆիտտէ հուսուլը մուվազէնէի բօլիթիգիյէ մէսէլէսի թէէքքիւր օլընաճաղընտան, իթթիֆագը ասգէրի ալէյհ ... գարարլար՝ ահվալը ումումիյէյի բօլիթիգիյէյէ թէեսիրպախշ օլաճագ տըր.

Միւլագաթը մէգքիւրէտէ Ֆրանսըզ տէնիզ վէ Աֆրիգա մէսէլէլէրի տախի հատտէ միւզաքէրէտէն կէչիրիլէճէքլէր, վէ Ֆրանսա տէվլէթի Ռուսիանըն թէշվիգաթը խաֆիյէսիյլէ Իթալիանըրըն Մասսաուա եէրլէշմէսինէ մուխալէֆէթ իթմէքտէ օլտուղընտան, պու մէսէլէ հագգընտա

---

(304)

ՄԷՃՆՈՒՆԷԼԷՐ ԹԱՊԻՂԸ

ՄՈՒԷԼԼԻՖԻ

ԳՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷՓԷՆ

Գլօտ.—Սիզ պիր պուտալա, խասօտ չիրքէր Թէօմէթսինիզ, հա՞նկընընը ինթիխապ իտէրսինիզ... Պունըննա պէրապէր սօն տէֆա սեօյլէրիմ, Թէլէկրաֆը պանա վէրինիզ.

Լօռան՝ տիւշարը տէհէէթ օլարագ.—Ալընըզ...

Սաալըգ կէմինի՝ քեաղըտը ալըպ աչտը վէ եիւքսէք սէս իլէ պէր վէճհը աթի օգուտու.

«Միւսիւ Ֆալիս Լըգէէր,—Լօնժան սօգագընտա, Նէօյլի—Բարիզ.

«Մանթա գալտըգ... Գլօտ սագաթլանտը... Պէք կիւն գազանըլտը... Ֆօրգմայընըզ.»

Գլօտ.—Բէք ալէա... իշթէ պու տա միւքէմմէլ պիր տէյիլ տիր, եանըլմատա մէվճուտ օլան տէլիլ ու իսպաթլարըլա պէրապէր պունը տա սագլայաճաղըմ... Պաշգա չէյէ պագալըմ... Հավէրտաճ սաթըն ալաճաղըմըզ քիւչիւք վաբօր իչիւն Մ. Ֆալիս Լըգէէր սիզէ նէ՛ գատար ագչէ վէրտի...

Լօռան.—Օթուզ պին ֆրանգ.

Գլօտ.—Նէ՞րէտէ տիր.

Լօռան.—Լաքին...

Գլօտ.—Լաքին մաքին լազըմ տէյիլ, չաբուգ ճէվապ վէրինիզ, բարա նէ՞րէտէ տիր.

Լօռան.—Զըգտանըմտա տըր...

Գլօտ.—Վէրինիզ պանա...

Լօռան՝ սօն պիր մուխալէֆէթ կէօսթէրէրէք.—Սիզէ՞ մի վէրէյիմ... տիմէք սիզ պիր խըրսըզսընըզ...

Սաալըգ սանտալյէ՝ հիտտէթինտէն մասայա էօյլէ պիր եումրուգ վուրտու քի մասանըն միւրէքքէպ թաշը գըրըլտը.

Պաթէհոս Գլօտ քէսկին պիր սէտա իլէ տէտի.

—Պիր տահա սէօյլէմէ պունը, պիր տահա սէօյլէմէ, եօգսա պօղարըմ սէնի... Պու ագչէյի սէնին իմանըղ էֆէնտիմին սօյտուղը ատամլարա իատէ իթմէք իչիւն ալըյօրըմ... Չաբուգ վէր, եօգսա իշին ֆէնա օլուր.

Գլօտ Մարթօնըն թավր ու մուամէլէսի՝ հիչ պիր իթիրազ վէ միւճատէլէյէ եէր պրագմատըղընտան, վէքիլխարճ՝ հէր մուխալէֆէթին վահի վէ պէյհուտէ օլաճաղընը անլայարագ չըգտանընը Գլօտ Մարթօյա ուզաթտը.

Գլօտ՝ պինէր ֆրանգլըգ օթուզ պանգնօթըն թամամ օլտուղընը սայըպ անլատըգտան սօնրա.—Բէք ալէա, թամամ տըր... Շիմտի պէնի տինլէյինիզ վէ սէօյլէտիքլէրիմի պագըմ սագլայընըզ...

Լօռան՝ պիր սանտալյէ իւզէրինէ եըգըլարագ.—Պիր քէլիմէսինի պիլէ ունութմայաճաղըմ.

Գլօտ.—Մինչօմլա պէրապէր օթէլտէ գալաճագսընըզ... Մէսարիֆինիզէ լազըմ օլան ագչէյի օթէլճէյէ պրագաճաղըմ... Պուրատան գըմըլտանմայաճագսընըզ, ճիֆթիւմէ մէքթուպ եազմայաճագսընըզ, վէ պէնիմ չաբուգ կէլէճէկիմէ չէլիքին պիրտէն հարէքէթ իտիպ ճէվապ վէրէճէքսինիզ... պիրինէ ճէվապ վէրմէյէճէքսինիզ... Պէնիմ էմրիմի պէքլէյէճէքսինիզ... Իթաաթ իտէճէքսինիզ.

Լօռան.—Ա՛, սէօզ վէրիրիմ.

Գլօտ.—Պիրինճի տէֆա ֆիրար Թէլէկրաֆը ալինտէն սուրէթինի պինտ... Բիէռ սանա պիր Թէլէկրաֆ չէքէճէք, պէն տէ տօղրու միւտիրի ... սիզի զամմագլայաճաղըմ...

Մալիւմինիզ օլտուղը վէճհլէ, Լօռանըն վիճտանընը սըգը ուֆագ թէֆէք գայուհեր ու թէքրին իթմէյէ միւգթէտիր ատամ տէյիլ իտի.

Մէրգում՝ տիզ չէօքիւպ Գլօտ Մարթօյա եալվարարագ տէտի.

—Լութֆ... ինայէթ իտինիզ պանա... աճըյընըզ պէնի...

Գլօտ.—Էկէր պանա իթաաթ իտէր իսէնիզ, սիզէ պիր շէյ եափմամ.

Լօռան.—Իթաաթ իտէճէյիմ, էմին իտէրիմ... Պուրատան հիչ պիր եէրէ զըմըլտամայաճաղըմ... պիր շէյ սէօյլէմէյէճէյիմ... պիր շէյ եազմայաճաղըմ... Քիւչիւք Բիէռ՝ պէնիմ իթաաթ իթտիկիմի սիզէ խապէր վէրէճէք տիր...

Գլօտ.—Պէն տէ իթաաթ իտէճէկինիզի միւմիւլ իտէրիմ.

Լօռան.—Էյի եաբարըմըզ.

Գլօտ՝ քէմալը տիգգաթլա պու մէնզարէյի սէյր ու թէմաշա իթմիշ օլան չօճուգա խիթապը մէգալ իտէրէք.—Սանա կէլինճէ, միչօճըղըմ, հէր նէ սեօյլէտիմ իսէ էյիճէ թութ իչիւն վէ անլատըն... Էկէր հէնուզ միւմքին իսէ պիր հայլազ չօճուգուն էլինտէն պիր գաչ պէտապախթը գուրթարմագ իչիւն Բարիզէ կիտիյօրըմ... Սէն վագրա հէնուզ չօճուգսըն, լաքին եիւրէքլի վէ ճէսուր չօճուգսըն... Թէրթիպաթ ու թէշէպպիւսաթըմը ումթա Լօռան պօզմագա չալըշըրսա անիտէ պանա խապէր վէրէճէկինէ էմինիմ...

Բիէռ.—Րէվօլվէրինիզի պանա պըրագըրըզ, Միւսիւ Գլօտ, վէ էկէր Մ. Լօռան ուսլու վէ ագըլլը տուրմազ իսէ, պէն տէ սիզին եաբաճաղընըզ կիպի անըն պէյնինի բաթլաթըպ լէշինի եէրէ սէրէճէյիմ...

32

Վէքիլխարճ՝ Բօմա օմաչընտա սըթմա թութմա պիր ատամ կիպի թիթրէյօր իտի.

Լօռան.—Լութֆ, մէրհամէթ իտինիզ... Պէնի՞ մի բաթլաթաճագսընըզ.

Բիէռ.—Ուգուսն պիր շէյ տէյիլ տիր... Մ. Գլօտ պանա կիւվէնէպիլիր...

Գլօտ.—Թէշէքքիւր իտէրիմ, չօճուղըմ... Ալ շու օյունճաղընը...

Լօռան՝ ագլը պաշընտան կիտէրէք.—Անը իսթիմալ իթմէսինէ հաճէթ գալմայաճագ... Սիզին կիպի օնա տա իթաաթ իտէճէյիմ...

Գլօտ.—Սիզին մէնֆաաթընըզ իչիւն էյի օլուր... Ալլահա ըսմարլատըգ, էֆէնտի կէօրիւշիւրիզ...

Բիէռ.—Լազըմ կէլտիկի թագտիրտէ սիզէ եազաճաղըմ Թէլէկրաֆը նէ՞րէյէ կէօնտէրէյիմ.

Գլօտ.—Ֆուրալավիլանտա սալըգլարըմըզը հաննը լօգանթաճըյա սաթար իսէ, օ լօգանթաճըյա.

(Տէվ.-Դ.)

տախի պիր գարար իթթիխազ օլու-նաճաղընը մէզգիւր Մ[illegible] կազէ-թասը խապէր վէրիյօր ·

Պէրլին 17 ակոստ.— Իմբէրաթօր հիյեօմ իլէ բրէնս Պիզմարգ պէյնին-տէ տախիլի մէսէլէլէրտէն տօլայը իհթիլաֆ զուհուր իթմիշ օլտըղը, վէ պինաէն ալէյհ բրէնս Պիզմարգըն իշ պաշընտան չեքիլէճէյի հագգընտա տէվէրան իտէն օլան շայիալարա ի-նանըլմամագ իգթիզա իտէճէյինի իքէն, բը րէնս Պիզմարգըն միւբէվվիճը էֆ-քեարը օլան Նօյէ Ցայթ Ալկէմայնէ Ցայ-թունկ՝ բրէնս Պիզմարգըն մէսայինը տէվլէթտէն էլ չեքմէսի միւհթէմիլ օլտըղընա վէ միւշարէլէյհ իլէ իմ-բէրաթօր պէյնինտէ Գանունը խսա-սընին Թաստիք օլընըպ օլընմամասը հագգընտա իհթիլաֆ զուհուր իտէ-րէք իմբէրաթօր՝ Թաստիքինի Թէն-սիպ իթտիկի հալտէ բրէնս Պիզմար-գըն պունա մուխալէֆէթ իտ-տիկինէ տաիր Էնտէբէնտանս Պէլժ ճաղըտըղը պէյնտի նաղլ իթմիշ օլ-մաղըա, մէզգիւր շայիալար՝ Էնիպէն քեմալը խիլաֆ իլէ տէվէր իթմէյէ պաշլամըշ տըր ·

«Վիէննա 17 ակոստ.— Պէրլինտէն կէօնտէրիլիպ Պէլճիգանըն Էնտէբէն-տանս Պէլժ կազէթասընտա տէրճ օլը-նան պիր մէքթուպըն Նօյէ Ցայթ Ալ-կէմայնէ Ցայթունկա նագլ օլընմասը՝ մէ-հաֆիլը բօլիթիգըյէյէ ֆէվգալատէ Թէէսիրի մուճիպ օլմուշ տըր · Խու-սուսիլէ բրէնս Պիզմարգըն միւբէվ-վիճը էֆքեարը օլան մէզգիւր կա-զէթանըն եալընըզ մէքթուպը մէզ-քիւրը նագլ իլէ իքթիֆա իտուպ պիր կէօնա միւլահազամ պէյան էյլէմէմէսի Թէէսիրաթը հասըլէ յի պիր գաթ տահա արթըրմըշ տըր · չիւնքի մէզգիւր մէքթուպտա, բրէնս Պիզմարգըն պաշվէքեալէթտէն չէգա-բըլաբագ գօնթ Մօլթքէ կիպի իմթի-յարլըղընա կէօրէ պիր մէմուրիյէթէ նագլ օլընմասը՝ Ալէմանիա տէվլէթի-նին մէնաֆիի իգթիզասընտան օլուպ, պունը պիլաշատ իմբէրաթօրըն տա-խի Թաստիգ էյլէտիկի պէյան օլը-նըյօր ·»

Վիէննանըն Նօյէ Ֆրայէ Բրէսսէ կա-զէթասը՝ Ալզաս-Լօրէն էհալիսինին Ֆրանսայա ըրգընը մէյլան էյլէմէք-տէն հալա ֆարիղ օլմատըգլարընը տահա պահիւս էհալիի մէրգումէյի պունտան տօլայը Թագպիհ իթմիշ օլտուղընտան, Ալզաս-Լօրէն էհալի-սինտէն բէք չօղը Թարաֆընտան մէզ-քիւր կազէթայա մէքթուպլար կէօն-տէրիլիպ, էհալիի մէրգումէնին Ֆ-րանսանըն Թահտը իտարէսինտէ պուլունտուգլարը 200 սէնէ զարֆըն-տա նէլէ օլտուգլարը մուհասէնա-թը անլայա ունուլթմայաճագլարը, վէ Ալէմանիա տէվլէթի Ալզաս-Լօ-րէնի էհալիի մահալլիյէյէ Թէ-վէճճիւհ վէ մուհապպէթինտէն տօ-լայը զապթ ու իտարէ իթմէյիպ եալըզ բօլիթիգըյէյէ մէյլի է-յալէթը մէզգիւրէնին իլհագընա լիւզում կէօրմէքլէ, մէզգիւր էյա-լէթլէրին Ալէմանիա իտարէսինէ կէ-չէլիտէն պէրու 18 սէնէ միւրուր իթմիշ իքէն, էհալինին սաատէթը հալինի Թէէմին իտէճէք հիչ պիր կէօնա Թէտպիր իթթիխազ օլընմա-տըղը, վէ պիլաքիս վէրկիլէրին ար-Թըրըլմասըյլա էհալինին զարարտան զարարա տիւշար իտիլմիշ օլտըղը պէյան օլընմըշ տըր ·

ՔԱՆԻ ՄԸ ԽՕՍՔ Ի ՄԱՍԻՆ
ԿՐԹԱԿԱՆ ԽՆԴՐՈՅՆ

Ազգային անհատ մի երբ կը փորձէ հրապարակի վերայ գրել, նախ քան զամենայն կրթական խնդիրն իւր ընդ-հանրապէս ցաւալի եւ մերթ ուրախա-ռիթ պարագայիւքն կը ներկայանայ իւր առջեւ եւ կը գրաւէ իւր ուշն ·

Մի քանի ամիսներ սահպեալ լինելով բացակայ գտնուիլ մայրաքաղաքէս, այ-սօր բարեբախտութիւնն ունիմ միասն-գամ դառնալու, ճիշդ այն միջոցին ուր մեր վարժարանաց վերամուտն կը սկսի նորանոր ծրագրովք ·

Այսօր կրթական գործն կրցած է վերջապէս ի բաց վանելով հետզհետէ զխաւար տգիտութեան մտնել յառաջ-դիմութեան լուսափիւռ աշխարհն · Մա-նաւանդ երբ նետեմք մեր ակնարկներ վերջին մի քանի տարիներու վերայ, որչա՛փ զգալի պիտի լինի մեր գոհու-նակութիւնն երբ տեսնեմք յանկարծ վարժարաններ եւ ընկերութիւններ աստ անդ · Թէպէտ չեմք ուզեր բնաւ յառա-ջատես լինել մեր կրթական խնդրոյն նը-կատմամբ, բայց որչափ կը սիրեմք կրթական գործն՝ եւս առաւել կը սի-րեմք նաեւ ճշմարտութիւնն · ուստի այս նկատմամբ ցաւ ի սիրտ պիտի յայ-տարարեմք թէ Ազգին համար վերա-պահեալ կրթական անհուն շրջանակին մի փոքր մասն այն ինչ գրաւեալ է այ-սօր, ո՛րչափ յամր են այդ ամենամեծ գործոյն համար եղած ջանքերն · այսու հանդերձ, յառաջդիմութիւնն, որչափ եւ լինի, արագ թէ յամր, մխիթարա-կան է միշտ ·

Արդարեւ գոհացուցիչ է տեսնել վեր-ջերս, մանաւանդ երիտասարդ դասուն մէջ, ուստի կ'ակնկալուի ապագայի եւ ներկային իսկ փրկութիւնն, որ առա-ւել զբաղեալ կրթութեան խնդրովն բա-րենպատակ հաստատութեանց կը ձեռ-նարկէ · ամենուրեք կը տիրէ ուսման ոգի, կրթութեան եռանդն, եւ կրթա-կան գործն առաւել քան երբեք զգալի իմն կը յառաջդիմէ նոր Բ[illegible] մ'առ-նելով ·

Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան Ու-սումնական Խորհուրդն քան զնախորդս աւելի արդիւնաւոր կերպիւ կը զբաղի այսօր Ազգ. Թաղային վարժարանաց կանոնաւորութեամբն, ուսուցչական մարմնոյն յարմարագոյն եւ արժանաւոր ընտրութեամբն, օգտակար դասագրոց վաւերացմամբն եւ այլովք, բան մը զոր իւր նախորդք ալ յուզած են, բայց ցաւալի է ըսել թէ ակնկալուած արդ-եանց մի մասն անգամ չեն յաջողած ձեռք բերել, հակառակ խիստ միջոցնե-րու, կանոնաւոր ծրագրոց եւ տեղեկա-գրոց, զի Թաղային վարժարանաց վի-ճակն նոյնն եւ աւելի իսկ վատթար կը գտնեմք այսօր քան զոր թողինք 4—5 ամիսներ յառաջ · սակայն այս ըն-թացքն չէ մեզ զարմանալի, զի արդի Ուսումն. Խորհուրդն, իւր տաղանդաւոր եւ արժանընտիր ատենապետ Տօքթ. Թիրեաքեան էֆէնտիի առաջնորդու-թեամբն տակաւին չէ սկսած գործել, մինչ Ազգն իրաւունք ունի շատ բաներ սպասելու իրենցմէ, որք իւրեանց պաշ-տօնավարութեան օրէն սկսեալ ցարդ սկզբնական կարեւոր գործերով միայն զբաղեալ, առաջին առթին, այսինքն վարժարանաց վերաբացման կը սպասէին իւրեանց հրահանգներն տալու նոցա, որք թողլով անցեալ ծրագրերն ս ռանց ուղեցուցի կը վարին ըստ քմաց խել մը Հոգաբարձութեանց եւ Թաղ. Խորհըր-դոց անդամոց ոմանց ձեռամբն, որք ի-րենց պաշտօնի բնութենէն իսկ անտեղ-եակ կը ստանձնեն դոյնօրինակ մեծ պա-տասխանատուութիւն մի որ Ազգին հա-մար ապագայի մեծ խնդիրն է ·

Ազգային Թաղ. վարժարանաց արդի կացութիւնն համառօտ տեսութեամբ մի պատկերացնելէ վերջ, կը փափա-քիմք նաեւ ակնարկ մը նետել անհա-տական առաջնակարգ վարժարանաց ո-մանց վերայ, որք չեն հետաքրքրեր ըզ մեզ Թաղ. վարժարանաց չափ, որք ա-ւելի Հայ մանկտւոյն մտաւոր եւ իմա-ցական դաստիարակութեան պէտքն ըղ-ձալու ատրճանը ցոյց կը տան · այսու հանդերձ այդ մասնաւոր վարժարանք, արդիւնք լոկ անհատական ջանից, զուրկ չեն կարեւորութենէ, եւ ընդ-հակառակն Ազգն մեծամեծս կը պարտի նոցա, մանաւանդ արդի ուսեալ եւ բարեկիրթ երիտասարդութեամբ որ Ազգին պատիւն եւ փայլն է ամէն պա-րագայի մէջ եւ որ յապագային աւելին իսկ լինելու լիակատար յոյս կը ներշնչէ ի մեզ ·

Լրագիր մը անցեալ օր մասնաւոր տեսութեամբ մի կը խօսէր մեր ազգա-յին անհատական եւ առաջնակարգ Թա-ղային կրթարանաց ոմանց վերայ, ի մասնաւորի Կեդրոնական, Պէրպէրեան եւ Մեզպուրեան վարժարանաց նկատ-մամբ, կրթարաններ որք արդարեւ Ազ-գին գնահատմանն արժանացած են եւ համարումն գրաւած · Պէրպէրեան վար-ժարանն ամէն տարի կ'ընծայէ Ազգին ուսեալ երիտասարդութիւն մի, պատիւ Ազգին եւ այն հաստատութեան ուր ստացած են իւրեանց մտաւոր լոյսն · Նմանապէս, Մեզպուրեան վարժարանն կը նուիրէ կարօտ Ազգին ընտիր եւ մաքուր դաստիարակութեամբ օժտեալ պարկեշտ օրիորդներ · Կեդրոնական վար-ժարանն ալ, զոր կը վայելեմք բարե-բախտաբար երկու տարիներէ ի վեր, ծախսուած դրամին եւ տարուած ջա-նից ի փոխարէն օր մը առաւել քան զներկայն բարւոք դիրք եւ մեծամեծ բարիք ակնկալելու իրաւունքը կը տայ մեզ · Սակայն, կրթութեան այս ծաղ-կաւէտ բուրաստաններն թուելէ վերջ ներելի՞ էր արդեօք մոռանալ Հայկա-կան կրթարանն, որ երեքտասանամեայ բարւոք ուղղութեամբ մի եւ ի շնորհս անձանձիր ջանից եւ զոհողութեանցն կա-րողացած է ցայսօր յիսունի չափ շրջա-նաւարտներ ընծայել Ազգին եւ Պետու-թեան, ուսեալ եւ բարեկիրթ երիտա-սարդութիւն մի որ ամենուրեք պատիւ կը բերէ այդ հաստատութեանն եւ մասնաւորապէս ի Պետական եւ յեւրո-պական վարժարանս ուր կ'երթան, մե-ծաւ մասամբ, նորանոր ասպարէզներ ձեռք առնուլ · եւ ի՞նչ, միթէ մեծ զրկանք չէ՞ զի յիշել կայր դիտաւո-րութեամբ մի զայդ կրթարանն ի շարս Ազգային առաջնակարգ վար-ժարանաց, կրթարան մը որ լոկ ան-հատական ջանից ի շնորհս կրցած է, հակառակ բազմադիմի արգելից, պահել անվթար իւր գոյութիւնն եւ ուղղու-թիւնն, բան մը ուստի զուրկ են ոչ մի-այն ազգային վարժարանաց բազումք, այլ նաեւ Օրթագիւղի Թաղային մեծա-նուն վարժարանն որ հակառակ իւր ու-նեցած փայլուն անցելոյն այսօր հազիւ ի կեանս կը վերադառնայ իւր նախկին սանուց ոմանց ձեռք առած ջանից շնոր-հիւ, վարժարան մը զոր ամբողջ կրթա-սէր կարծուած Թաղ մը չը կարէր պա-հել · մեծ զրկանք չէ՞ երբ այդ Թերին զանազան առաւելութեամբք եւս գայ անհատ մը միայն լնուլ եւ զայն անյի-շատակ անցնիլ, բաղդատելով դարձեալ իւր Հիմնադիր Տնօրինէն Ազգին համար եռանդ, եւ ոգի՛ կրթութեան գործոյն · Այս մոռացութիւնն շատ ալ մեղադրելի չէ, զի հրապարակի վրայ այժմ կը տես-նուի առաւել անձնական ատելութիւն, քան թէ ճշմարիտ ողջախոհութիւնն · այս մի քանի տողերն իբրեւ պատաս-խան բաւական են կարծեմ, զի երկար տողեր շարայարել աւելորդ է այնպիսի խնդ-րոյ մը որ իւր անցեալովն եւ ներկայով լոկն բաւող մ'է արդէն նոցա որք կը նկրտին նսեմացնել իւր փայլն ·

Կրթութեան անհուն շրջանակին հո-րիզոնին վրայ նոր վարժարան մ'եւս կը գտնեմք յաւելեալ անհատական վար-ժարանաց փոքր թուոյն վրայ, Գում-Գաբուի լեզուաբանական վարժարանն առաջնորդութեամբ ուսեալ եւ հանճա-րեղ երիտասարդի մը, Միրիճանեան է-ֆէնտիի · այդ վարժարանէն եւս մեծա-մեծս ակնկալելու իրաւունքն ունի Ազ-գըն որ ի վաղուց պէտք ունէր նմանօ-րինակ հաստատութեան մի · Մասնաւո-րապէս փափաքելի է հայերէն լեզուին տրուած տեսնել այն կարեւորութիւնը, ըստ որում իւր հոյակապ հնութեամբն զօտարս իսկ կը հետաքրքրէ ուսանիլ զայն եւ պլպտել նորա անսպառ գանձե-րըն · Զունիմք այլ ինչ եթէ ոչ ի բոլոր սրտէ յաջողութիւն մաղթել Միրիճան-եան էֆէնտիի ·

Իգական սեռի նուիրեալ վարժարա-նաց մէջ, Թէեւ չէ անհատական, այլ մասնաւոր յիշատակութեան արժանի է Դպրոցասէր Տիկնանց ընկերութեան վարժարանն որ կանոնաւոր եւ պարզ դպրոցական ծրագրով կ'արդիւնաւորէ Ազգին դրամն, ուսեալ եւ պարկեշտ օ-րիորդներ ընծայելով ինչպէս եւ այս տարի, որք ի մտոյ ըստ ընկերութեան կրկին նպատակին կը մեկնին ի գաւառս վարելու համար իրենց յանձնուած ու-սուցչական պաշտօններն · այս վարժա-րանն եւս, որ ինն տարիներէ ի վեր ան յողդողդ կը յառաջէ ի շնորհս անձ-նանուէր եւ անխոնջ ջանից Ընկերու-թեան պատ. անդամուհեաց, արժանի է գոհունակութեան եւ քաջալերանաց ·

Բաց յայն մասնաւոր ուսումնարանաց կան նաեւ Թաղային բարեկարգ, Թէ՛ ա-րական եւ Թէ՛ իգական սեռի մանկըտ-ւոյն նուիրեալ վարժարաններ, որք Ազ-գին ակնկալած բարիքներն հետզհետէ տալու հարկին մէջ յուսալի է թէ գըտ-նուին ·

Կրթական Մեծ. Տեսչին վերջին տե-ղեկագիրն եւս ընթերցանք որ առա-ջարկութիւնք ունէին իւրեանց կարեւո-րութիւնն, զի ամենեցուն փափաքն է տա հասարակ տեսնել Տնօրինութիւն մի Ուսումն. Խորհրդոյ հաւանութեամբն կարգեալ եւ ի նմանէ վաւերացեալ, որ-պէս զի յայնժամ ամէն անպաշտօն ան-ձինք եւ ծնողք իսկ չ'իշխեն միջամտել վարժարանաց վերաբերեալ ներքին խնդրոց մէջ ·

Վարժարանաց մասին առ այժմ այս-չափ միայն խօսելով ակնարկնիս դարձնեմք ընկերութեանց շրջանակին մէջ, յորում այլ եւ այլ կրթական կամ բարեգործական ընկերութիւններէն զատ որոց օգուտներն Ազգն սկսած է արդէն վայելել բաւական ժամանակէ ի վեր, մեր ուշը կը գրաւեն մասնաւորապէս Միացեալ, Ազգանուէր Հայուհեաց, Դպրոցասէր Տիկնանց, Խիզանու, Ա-սիական, Մաքրուհեան ընկերութիւնք որոց մասին կրկին խօսիլ աւելորդ է, վասն զի ամենքն ալ հանրածանօթ են իւրեանց նպատակաց վսեմութեամբն եւ յառաջ բերած օգտակարութեամբն, մանաւանդ Միացեալ Ընկերութիւնք յարականին եւ Ազգանուէր Հայուհեաց ընկերութիւնն յիգականին պարծանքն են Ազգին · Այժմ կը գանք երկու նո-րահաստատ ընկերութիւններ եւս գըտ-նել, որոց մին արժանի է մասնաւոր գո-վեստից · Նպաստամատոյց ընկերութիւ-նըն հաստատեալ մեծաւ մասամբ ի ձե-ռըն Հայկ. կրթարանի նախկին սանուց, ունի նպատակ աջակցել Ազգային կըր-թական եւ բարեգործական հաստատու-թեանց · իւր առաջին քայլերուն մէջ ար-դէն սկսած է նպաստել Դպրոցասէր Տիկնանց Ընկերութեան · սոյն ընկերու-թեան մասին հարկ եղած գրուածքն պիտի խօսին յապագային յաջողութիւնք այդ նկատմամբ վստահ լինելու ամեն յոյս ունիմք, եւ արդէն սուղ ժամա-նակի մը մէջ սոյն նորահաստատ ընկե-րութեան թէ՛ ի լրագրական ասպարիզին եւ թէ՛ ի հասարակութեան գտած ըն-դունելութիւնն բաւական է սոյն յոյսն առաւել եւս ամրապնդելու ·

Ծիշտասիրութեան արժանի է նաեւ Ուսումնասիրաց ընկերութիւնն որ իրեն նպատակ ընտրած է Պետական եւ այլ Ազգային առաջնակարգ վարժարանաց մէջ կարօտ այլ ուշիմ ուսանողաց օգ-նել · սոյն բարենպատակ ընկերութիւնն կազմեալ նոյն վարժարանաց երիտասար-դութենէն, մեծ յոյսեր կը տայ մեզ յա-ջողութեան ի շնորհս իւր կարող եւ ող-ջամիտ տարրոց, զի գիտութիւն խառն ընդ ուսումնասիրութեան մեծամեծ հը-րաշներ կրնայ գործել ·

Ի բոլոր սրտէ ուրախ, յաջողութիւն եւ յարատեւութիւն կը մաղթեմք սոյն դեռատի երիտասարդաց, որք այժմէն իսկ կը գան վայելել Ազգին օժանդակե-լու քաղցր հաճոյքն ·

Մեր յոյսերն չեն կասիր բնաւ, երբ ակնկալեալ յաջողութեան հակառակ դէպքեր իսկ կը տեսնեմք, վասն լինե-լով թէ ամեն անգամ որ Ազգն զգայ իւր կրթական գործոյն վսեմութիւնն եւ մեծ կարեւորութիւնն, պսակուած պի-տի տեսնէ իւր ջանքերն, նոյն իսկ բարձր շնորհիւ մեր Օգոստափառ Սուլթանին որ իւր առատաձիր շնորհներն կը սփռէ ի մասնաւորի Հայ Ազգին վերայ, եւ կը հովանաւորէ իւր հզօր պաշտպանութիւ-նըն աշխարհածանօթ կրթասէր ոգւովն կրթական ամենակարեւոր գործոյն վե-րայ · Հայոցս մեծ պարտք մ'է օգտիլ այս առթէն եւ եւս առաւել յարել իւր դաստիարակութեան իբրեւ վերջին եւ ամուր ապաւէն իւր դարաւոր գոյու-թեան ·

Կը Բ[illegible] Տ.

ԶՕԹ ՈՒՑԹՈՒ ՈՒՑՈՒՑԱՆԼԱՐԸ ՈՒՑԱՆՏԸՐԱԺԱԹ ՎԱՍԷԹԱ

Ույգու՝ սըհհէթ նօգթաի նազա-րընտան հատտը մաարուֆը կէչտիկի, եանի պազը քիմսէլէր եաշլարըյլա միւթէնասիպ օլմայաճագ տէրէճէտէ ույգու ույուտըգլարը Թագտիրտէ վիւճուտա իյրասը մազարրաթ իթ-տիսի Թապիի տիր ·

Ախիրէն Ամէրիգատա Մէդիքալ Եա-նի «Հայրէթէֆզա» նամըյլա պիր մաքինա իմալ վէ իյճատ օլընմըշ տըր քի, զիյատէ ույգուսընը գուվվէթի զա-իլէսինէ մաղլուպ օլանլարա վէ օլ-տուգճա զէնկին օլուպ չօղ ույույան-լարա ույանտըրըճը վասըթա օլմա-տէրէճէսինտէ տիր ·

Պու մաքինա՝ ույգույա տալըճը քիմսէլէրի վագթը մուայյէնինտէ ույանտըրըմագ իչիւն իմալ իտիլմիշ, վէ ֆիլհագիգա իճրա օլընան Թէճ-րիպէլէր իւզէրինէ իսթէնիլտիկի վագթտա ատամը ույգուտան ույան-տըրըտըղը Թէպէյյիւն իթմիշ տիր ·

Արգու օլընան վագթտա ույան-մագ իչիւն պու մաքինանըն պիր ու-ֆագ սաաթ մինէսինէ միւշապիհ տաիրէ (տուվարլագ) իւզէրինտէքի ագրէպինի մաթլուպ օլընան սաաթ բագգամը իւսթիւնէ կէթիրմէլիտիր ·

Վագթ կէլտիկի կիպի մաքինանըն էլէքթրիք գանրանասը՝ իքի տէֆա չալտըգտան սօնրա · Էկէր գամ պանանըն պու սէտասի չէտիրինտէն ույույան քիմսէ ույանմաճագ օլուր սա, տէրհալ կէօզլէրինի էօնիւնէ պիր լէվհա կէլիր քի, պու լէվհանըն իւ-զէրինտէ իրի եազըլար իլէ եազըլ մըշ «Գալգ · գալգ» քէլիմէլէրի մու-հարրէր տիր ·

Շայէտ ույույան քիմսէ՝ գամպա-նանըն սէտասընտան ույանմայաճագ օլուրսա, մաքինա պիր ազ սօնրա եաթագտաքի ատամըն կէճէլիք Թագեէսինի, ֆէսինի, քիւլահընը եանի պաշընտա նէ պուլունըրսա ա-նը պաշընտան չըգարըր, վէ տէրին ույգույա տալըճը օլան քիմսէ՝ պուն-լարտան տա միւթէէսսիր օլմայա-ճագ օլուրսա, պիր բահալըսըղըտ տուլմագըըղըն քէնտիսինի եաթագ-տան տըշարը պուլուր, եանի մաքի-նա՝ պու ատամը եաթագտան ֆըր-լատըբ պիր սանտալիա եախուտ մա-քինայա եագըն պիր միւհալաթէ մին-տէր իւզէրինտէ օթուրտուր, վէ տէրհալ մաքինանըն էլէքթրիքի պիր իսքիրթօ գանտիլի եագար ·

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Թիճարէթ խարէճի ումումիյէսի գալէմի խուլաֆաըննտան Թէվֆիգ վէ Ալի պէյլէրէ րիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի,

Էնգարէ վիլայէթինտէ Սիվրիհիսար գազասը գայմագամը Նաֆի էֆէն-տիյէ րիւթպէի սանիյէ սընֆը սա-նիսի,

Տէրսաատէթ էմթաա սախիլիյէ կէօմրիւկի եօլճու էսիխաթօրը հա-ֆըզ Մէհմէտ էֆէնտիյէ րիւթպէի սալիսէ,

Մամուրէթ իւլ Ազիզ (Խարբութ) վիլայէթինտէ Գախ գազասը գայ-մագամլըղընա Թային պույրուլան Գա-րաթաշ միւտիրի սաապըգ Իսմաիլ Հագգը էֆէնտիյէ րիւթպէի սալիսէ,

Գասթամունի վիլայէթինտէ Տիւզ-ճէ գայմագամլըղը՝ Սանտըգլը գայ-մագամը Իպրահիմ Հագգը էֆ.յէ,

Վիլայէթը մէզգիւրէտէ Մուտուր-նու գայմագամլըղը՝ Մէճիտիյէ գայ-մագամը սաապըգ Խալիլ էֆ.յէ,

Շէհր Էմանէթի տախիլինտէ Տիլէ գայմագամլըղը՝ Սէյտ չէհրի գայ-մագամը սաապըգ Եուսուֆ Ճէհտի է-ֆէնտիյէ,

Սիվաս վիլայէթինտէ Մէճիտ-Էօզի գազասը գայմագամլըղը՝ Կիւ-րիւն գայմագամը Ապտիւլ Հալիմ էֆէնտիյէ,

Վիլայէթը մէզգիւրէտէ Կիւրիւն գազասը գայմագամլըղը՝ գայմագամ միւլազըմլէրինտէն Ապտիւլ Րահման էֆէնտիյէ,

Թրապիզօն վիլայէթինտէ քեաֆի Թիրօլ գազասը գայմագամլըղը՝ Րէ-շիտ բաշայա,

Հիճազ Ֆըրգասի ասքէրիյէսի 65ին-ճի ալայը միրալայը Խամիլ պէյ մի-րլիվալըգ րիւթպէսի թէվճիհիյլէ Եէմէնճի (Եէմէն) օրտուի Հիւմայուն Նիզամիյէ 14ինճի ֆըրգանըն 27ին-ճի լիվասը գումանտանլըղը Թէվճիհ պույրուլմուշ տըր ·

* *

Պէչինճի (Շամ) օրտուի Հիւմա-յունա մէնսուպ 29ընճը սիւվարի ա-լայընըն միրալայը Ահմէտ Շէվգի պէ-յէ միւճէտտէտէն 3ինճի Մէճիտի,

Ճէզայիր-Պահր-Սէֆիտ գալէլէրի պիրինճի Թօբճու ալայը Թապուրի միրալայ Իսագ պէյէ 3ինճի վէ Պահ-ըր-Սէֆիտ պօղազը Թօբճու ալայը Թապուրի գայմագամ Ծիվանի վէ մէզգիւր պօղազ իքինճի Թօբճու ալայը Թապուրի գայմագամ Եագուպ պէյլէրէ 4ինճի Օսմանի,

Մէքթէպը Թըպպիյէի Շահանէ լի-սանը Ֆրանսէվի մուալլիմլիկինտէ պուլունան Ցիւվարս էֆէնտիյէ 4ին-ճիւ Մէճիտի,

Հիւտէյտա սանճաղը պէլէտիյէ Թապիպի Թապիպի Բէյթրիտէս է-ֆէնտիյէ 5ինճի Մէճիտի,

Գալը Սէրաաքէրի Լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսի էվրագ օտասըն-տա միւսթախտէմ սիւվարի եիւզ-պաշըլը Մէհմէտ էֆէնտիյէ 5ինճի րիւթպէ Մէճիտի Նիշանը իհսան պույրուլմուշ տըր ·

ԹՐԱՄՎԱՅ ՇԻՐՔԷԹԻ
Իլան

Տէրսաատէթ Թրամվայ Շիրքէթի մէզգիւր շիրքէթին էվվէլճէ [illegible] լէրի չըգարտըղը իմզա ([illegible]) խու-մուշ օլան հիսսէլէրինին ([illegible]) նիւ-մէրօլարընը հավի օլարագ պէճէրի 20 հիսսէլի 5 գըթա Թահվիլաթըն քէնտի վէզնէսինէ կէթիրիլմիշ օլտը-ղընը, վէ մէզգիւր Թահվիլաթըն բօլիս Թարաֆընտան զայի վէ Թահգիգաթա իպթիտար օլընտըղը-նը էհալիյէ իլան իտէր ·

Թրամվայ շիրքէթի հէր նէվի գաֆ-լէթը միւճթէհիլէտէն էհալիյի սա-գընտըրըմագ իչիւն չիմտիյէ գատար [illegible]լէրի չըգմըշ իմզա խուլէն հիս-սէլէրին պիր ճէմիլէնի էհալինին Թահթը էվրինէ վազ իթմիշ տիր ·

Մ[illegible]
Ա. ԹՐԻԻԼԷ

14 ակոստ. 1888 2—2

1881 Դեկտեմբեր 8|20 Թարիխլի գարարնամէ մուճիպինճէ Տույունը Ումումիյէի Օսմանիյէնին Թէսվիյէսի իչին Թախսիս օլընան վարիտաթ .

ԵԷՏԻՆՃԻ ՍԷՆԷ—ՕԳՈՍՏՈՍ 1888

ՎԷՐԳԻ	Վիլայաթ իտարէսինին հասըլաթը սաֆիյէսի		Միւտիրիյէթը ումումիյէ Թարաֆընտան Թէհսիլ օլընան մէսարիֆաթ .		ՀԱՍԸԼԱԹԸ ՍԱՖԻՅԷ իտարէնին վիլայաթ վէ մէրքէզտէքի մէսարիֆաթը .				Շէհրը սապըգտան տէքի		1888 օգոստ նիհայէթինէտէք	
	Ղրուշ		Ղրուշ		Ղրուշ		Լիրաի	Օսմանի	Լիրաի	Օսմանի	Լիրաի	Օսմանի
ԹԻԻԹԻԻՆ—ՌՈՒՍՈՒՄԸ ՍԻԹԹԷ												
Թիւթիւն (Պագայանըն Թէսվիյէսի) ; Թուզ ; Էվրագը սահիհէ ; Միւսքիրաթ ; Պալըգ ; Իպէք	8,610,650	22	[1] 410,931	84	8,199,718	38	80,104	07	337,997	76	418,028	83
Րէժինին տէյնի									375,000		375,000	
ԹԱԽՍԻՍԱԹԸ ՄԻՒԹԷՆԷՎՎԻԱ												
Պուլկարիսթան վէրկիսի Թային օլունընճայա գատար Թիւթիւն աշարընտան 100,000 լիրա	126,700	28			126,700	28	1242	30	50,485	40	51,727	70
Գըպրըս ֆազլաի վարիտաթընտա մահսուպէն Թիւթիւն աշարը պագիյեսիյլէ կէօմրիւք իւ-զէրինէ վէրիլէն հէվալէլէրտէն 130,000 լիրա .	6,500,000				6,500,000		65,000				65,000	
Շարգի Րումէլի վէրկիսինտէն պագիյա	1,266,886				1,266,886		12,668	86	63,344	30	76,013	16
Թէնպէքի ըսմինէ մուգապիլ կէօմրիւք իւզէրի-նէ քէշիտէ օլունան բօլիչալարտան	2,500,000				2,500,000		25,000				25,000	
Սըրպիսթան, Գարատաղ, Պուլկարիսթան վէ Եունանիսթանա իսապէթ իտէն տույունտան.												
Եէքիւն	19,004,236	50	410,931	84	18,593,304	66	184,012	23	826,827	46	1,010,839	69
ՄԻՒԹԷՆԷՎՎԻԱ												
Սանտըգտա մէվճուտ մէպլաղ իւզէրինէ ալը-նան ֆայիզ												
Թէպտիլը սիքքէ ֆարգը							473	23	717	13	1190	36
Ճէման եէքիւն	19,004,236	50	410,931	84	18,593,304	66	184,012	23	826,110	[illegible]	1,009,649	3

	Ղրուշ		Լիրաի Օսմ.		Լիրաի Օսմ.	
Նիզամնամէնին 10ընճը պէնտինին 2նճի ֆըգրասընտա պէյան օլունան Թահվիլաթա մահսուսէն Թէսլիմ			295,000			
Տույունը ումումիյէ իչին Եվրօբայա կէօնտէրիլէն վէ Սթամպօլտա Թէ-էտիյէ օլունան մէպլաղ			492,756	56		
Տույունը Ումումիյէ մէճլիսը իտարէսինին մէսարիֆը ումումիյէսի			41,641	33		
Պանգը Օսմանիյէ վազ օլընան նագտ ալթուն վէ հիսսապաթը միւթէ-թէրիֆէ			82,626	99		
Թէպտիլ օլունմագ իւզրէ Պանգը Օսմանիյէ գօնուլան նագտ	30,073,499	62	292,848	08		
Մէրքէզ սանտըղընտա մէվճուտ նագտ ալթուն						
Սանտըգտա մէվճուտ Թէպտիլ օլունաճագ սիքքէ	3010	73	30	35	1,009,649	33

Մէճլիսը իտարէ րէիսի
Րէիս Վ. ԳԱՑԷԱՐ
Միւտիւրը Ումումի Օ. ՀԱՄՏԻ

Տէրսաատէթ 5/17 ակոստ. 1888

[1] Միւտիւրիյէթ ըսմինտէն ըսթօ օլընան 187,932.86 ղրշ: եանի [illegible] 183,170.43 ղրշ. տահի տախիլ տիր ·

—Բարիզտէ Եօ-Հօ-ափ խախամպաշըսը Իզիտօր՝ կէչէն բաղար կիւնիւ Բարիզ ճիվարընտա վաղը ռաֆիլէսինտէ վէֆաթ իթմիշ տիր·

—Ֆրանսա պաճրիյէ Նազըրը ամիրալ Գրանց՝ խարիճիյէ Նազըրը Մ· Կօպլէնին թալէպի մուճիպինճէ Աֆրիգաի Շարգի սուլարընտա պուլընան Ֆրանսըզ Հարպ սէֆինէլէրի գումանտանլարընա՝ հէր նէ պայրագ թաշըյընտա օլուր իսէ օլսուն Արապ էսիր թիճարէթի իւռէն սէֆայինի վէ խուսուսիյլէ Ֆրանսըզ պայրագընը համիլ օլան օ միսիլլու սէֆինէլէրի շիտտէթլէ թառգիպ իթմէլէրինի էմր իթմիշ տիր·

—Պէլկրատտան Թայմս ճաղէթէսինէ կէօրէ, Շարգի Ռումէլիտէ Պէլճիգա գօնսօլոսու Մ· Լամոլէր իլէ Մ· Պինտերը տաղա աչըրան հայտուտ չէթէսի՝ տուխուլէ Մաքէտօնիատա պաշ կէօսթէրիյօր իքի թիւճճարը տաղա աչըրմըշ օլմաղլա, իւզէրլէրինէ ռէֆգ օլունան ճանտարմա իլէ էշգիյա մէյանընտա պիրինի պաղասլայըպ թէփտիլ իթմիշլէր վէ տիկէրլէրինի ֆիրարա մէճպուր էյլէմիշլէր տիր·

—Մուսքօվսքի «Օտէսնի» ճաղէթէսի, Բուլղարըն թէքմիլ Գարատէնիզ տօնանմասը՝ գարիպէն Սէվասթօբոլտան հարէքէթլէ Նօվօրօսիսքէ վէ Պաթումա կիտէճէք տիր· Մէզքիւր տօնանմա՝ իքի զըրհլը, 4 թօբ ռօպասը, 1 գօրվէթ, 3 տիկէր նէվ հարպ սէֆինէսի վէ 5 գըթա տախի պէօյիւք թօրբիլ վափօրլարընտան իպարէթ օլուպ, տօնանմայի միլլիյէն Մօսգովա նամ վափօր տախի իշպու տօնանմայա իլթիհաք իտէճէք իմիշ·

—Էվվէլքի կէճէ Գալաթատա Տօգբու եօլտա, վափօրլարտա քէօմիւրճիլիք իտէն պիր Ռում՝ իւզիւմ ալըր իքէն, մէճնուն պիր չալըս թարաֆընտան գամա իլէ թէքէփ իտիլմիշ վէ գաթիլ ֆիրար էյլէմիշ տիր·

—Պէօյիւք Աատատա իւքէլէ պաշընտաքի գազինօտա կարսօնլըգ իտէն Նիգօլա Մալամադաս խամինտէ պիրի՝ էվվէլքի ագշամ ճէզիրէի մէզքիւրէտէ Ցիրաղօլօ նամ մաճալտէ պիր գաճվէխանէտէ գաճվէ իչէր իքէն, իւզէրինտէ պուլընան իքի գաղամճը պարութ հէր նասըլսա աթէշ ալարագ, մէրգում թէճիլիքէլի սուրէթտէ, գաճվէճինին օղլու եուվանէսն տախի պոլունիայա 5 քիշի խաֆիֆճէ եարալանմըշլար տըր·

—Սէօղիւթ նամընտա պիր Ինկիլիզ վափօրը՝ էվվէլքի կիւն Գալաթատան էմնի հարէքէթինտէ, պէրպատէ Հօջա նամընտա տիկէր պիր Ինկիլիզ վափօրընըն տէմիրինէ չարփարագ գըրըլ գօբարմըշ օլմաղլա, մէզքիւր իքի վափօր՝ սուլարըն չիտէթի ճէրէյանը իլէ Ռուսիէ նամընտա իւչիւնճիւ պիր Ինկիլիզ վափօրընըն իւզէրինէ աթըլըպ մէզքիւր վափօրուն պաշ թարաֆընը գըրտըմըշլար իսէ տէ, Ռուսի՝ մաղրը մագրուր օլան Ճիպըլթարա տողրու եօլա չըգմըշ տըր·

Իշպու խրճնճի մուսատէմէնին իւզէրինէ Սէօղիւթ՝ տէմիր աթմըշ իսէ տէ, ալընթընըն չիտտէթինէ տայանամայըպ, պու տէֆա տա Սէօղ-Ղիւ նամ Եունան վափօրունըն իւզէրինէ աթըլըպ մէզքիւր վափօրըն պաշ թարաֆընը գըրմըշ տըր·

Պու արատա Հօջա՝ Թալիմնա հարէքէթ իթմէկի կիւպի, Սէօղիւթ տախի չօգ միւշքիլ հալտէն գուրթուլմուշ վէ քընարինէ չէքի տիւշէն վէրէրէք եօլունա տէվամ իտէպիլմիշ իսէ տէ, Սէօղիւթ՝ գիւլաշ խասարաթա օւղրամըշ սուլարը պաշլամըշ օլմաղլա, համուլէսինին պիր գըսմընը պօշալթմագ վէ լազըմ կէլէն թամիրաթը իճրա իթմէք իւզրէ Սէրայ Պուրնունտա տէմիր ալմայա մէճպուր օլմուշ տըր· Սէօղ-Ղիւթ՝ Ինկիլթէրայա կէօթիւրմէք իւզրէ չավտար եիւքլիւ իմիշ·

ԻԼԱՆ

Գալաթատա գէօբրիւ պաշընտա 33 նումէրօյը մաղազատա մուգիմ Աբրահամ Տիգրան էֆէնտի թարաֆընտան մէյիրուտ իլան տըր·

Իշպու 1888 սէնէսի շէհրը Թէշրինի էվվէլ էֆրէնճիսինին պիրինճի կիւնիւնտէ 112ինճի տէֆա օլարագ Զարգիլիսի ատմիրէթ պէշինճի կէչիւնտէ օլունաճագ 550 նումէրօյը հավի Ռումէլի Թիմուր եօլ Թահվիլաթընըն գուրաասընտա գազանըլաճագ իքրամիյէլէր պէրվէճհը զիր պէյան օլունուր·

Բիլէ		Ֆրանգ
1		300,000
1		25,000
2	10,000էր ֆրանգտան	20,000
6	2000 » »	12,000
12	1250 » »	15,000
28	1000 » »	28,000
500	400 » »	200,000

Մէզքիւր իքրամիյէլէրտէն ճիւզի պիր ֆէտագէօրլիգլա իստիֆատէ իթմէք իսթէյէնլէրին թալիպլէրինէ մուսատտագ բրօմէս պիլէթլէրի ֆիյաթլարըլա ֆիրուխթ օլունուր·

Իքրամիյէնին թէմամընա շամիլ օլան պիլէթլէրին ֆիյաթը 5, բուալ իքրամիյէյէ հէգգը օլան պիլէթլէր տախի 2 ղղ· ֆիրուխթ օլունուր·

Թէշրինլէրտէն կէլէն սիպարիշլէր պէտէլի իւզրէ ... պիլէթլէր թէսլիմ օլունուր· Սաթըճըլարա պէյլի վէրիլիր եալընըզ միւխթէլիֆէտէն մէքթուպ գապուլ օլունուր·

ՏՈՒՑՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷԻ ՕՍՄԱՆԻՑԷ

մէճլիսը իտարէսի թարաֆընտան·

Շէրէֆմիւլթէզիմ պուլընան իտարէի Սէնիյէի ճէնապը Բասըրճըզի իւզէրինէ կաղէթալարլա նէշր իտիլէն Յաճիա գանունը ճէյլի մուճիպինճէ, միւճէտտէտէն բէաըր տամ կայա թամի օլան միւրուր վէ բասաբօրթ վէ սայտը պէրրի վէ պաճրի (գարա վէ տէնիզ ավճըլըղը) թէզաքիրի վէ ֆէրաղ ու ինթիգալ գայթնամէլէրիյլէ տէվարիը բէռմիյէ մագպուզաթընըն մախսուս օլարագ խաթիմալ օլընաճաղ բուլլար ինհըար օլընտըգտա, պունլարըն համկը թարիխտէն իթիպարէն խիթիմալ խիլէճէյինին պաշէճու իլան գըլընաճաղը մուզատտէմա կազէթալարլա իլան խոլընմըշ տըր·

Պու գէրրէ էվվէլա հէր նէվ բուսուլ վէ թէզքէրաիշ վէ վէրկինին տեօռ ու գապըլը միւշթէյինին տէվարիը բէռմիյէ իլէ մալ սանտըգլարընտան վէ էվրագը միրիյէ միւլթէզիմէլէրի թարաֆընտան իթա օլընմագտա պուլընան մագպուզաթ վէ իպրա սէնէտաթէրիյլէ պէյլօմուլ միւբէյլէֆիլինին պէրաթէլէրինէ միւլթէզիմէ հէր նէվ մագպուզ վէ իպրա սէնէտաթընտան 100 ղրուշա գատար մէպլաղը հավի օլանլարա 10, վէ 100 ղրուշտան զիյատէ մէպլաղը չամիլ պուլընանլարա 20 բարալըգ օլմագ իւզրէ պունլարա թախսիսէն «Տէվարիը բէռմիյէ մագպուզաթընա մախսուս տըր», սանիէն 40 բարալըգ օլմագ իւզրէ միւրուր թէզքէրէլէրինէ թախսիսէն «միւրուր թէզքէրէլէրինէ մախսուս տըր», սալիսէն 3 ղրուշլըգ օլմագ իւզրէ բասաբօրթ վէ սայտը պէրրի վէ պաճրի թէզքէրէլէրինէ թախսիսէն «բասաբօրթ վէ սայտա մախսուս տըր», րաբիէն էմլագ վէ ագարըն ֆէրաղ ու ինթիգալինէ միւթէալլիգ գայթնամէլէր կէրէք այրը վարագա իւզէրինէ թամգիթ օլունսուն վէ կէրէք տէֆաթիրը մախսուսէսինէ գայտ ու թէճտիլ սուրէթիյլէ եազըլսըն, պունլարա մախսուս օլմագ վէ 10 բարատան 500 ղրուշա գատար միւխթէլիֆ գըյմէթլէրտէ պուլընմագ իւզրէ «ֆէրաղ ու ինթիգալ գայթնամէլէրինէ մախսուս տըր» իպարէլի բուլլար թապ իլէ ինհըար խիլմիշ, վէ պունլարըն Տէրսաադէթտէ սալը հալ շէհրը իյուլ լընըն (սէպտ·) իպթիտասընտան, վէ թաշրալարտա տախի շէհրը մէզգուրըն 15ինտէն իթիպարէն խիթիմալի մուգարրէր պուլընմըշ օլտըղընտան, մէզքիւր թարիխլէրտէն իթիպարէն պու բուլլարըն խիթիմալի մէճպուրի օլուպ, խիլաֆը հարէքէթ պուլընանլար՝ կէրէք մէմուրինտէն վէ կէրէք էֆրատը միւբէյլէֆինտէն օլսուն Յաճիա գանունընա թէվֆիգէն միւճազաթ կէօրէճէքլէր տիր·

Պալասէ վէրը ու թաաստագ օլընան էվրագ ու սէնէտաթըն քեաֆֆէսինէ տախ օլօրզլարը նէվ ու ճինսըն տէրէճաթընա կէօրէ բուլ վազ օլունաճագ վէ պու բուլլարըն պէտէլի միւբէյլէֆի թարաֆընտան թէէտիյէ խոլընաճագ տըր, վէ մէմուրլարը թարաֆընտան մէճպուրի իւլ իթմա օլան իշպու էվրագ վէ սէնէտաթը միւբէյլէֆինտէն ալմագ խիթէմէլէնլէր օլսա պիլէ, նինէ բուլ բէսմինի վէրմէկէ մէճպուր օլաճագլար տըր·

Իշպու բուլլար՝ էսէսէվ բուլ ֆիւրուխթընա մէքզուն օլան պայիլէրին մաղաղալարընտա անտ չէրպէթ վէ իւրէ թէբտիլ պէյլի իլէ Տէրսաադէթ, Գալաթաաատէ Պալըգբազարը թարաֆընտան վագի Տոլսւնը Ումումիյէ խտարէլէրինտէ պէյ օլնաճագ տըր·

Իշարաթը մախսուսէլի հավի օլան պու բուլլար՝ պալասէ կէօսթէրիլէն էվրագ վէ սէնէտաթա մախսուս օլոպըրնտան, պունլար՝ օ նէվ էվրագ վէ սէնէտաթըն ղայրըյա եաբըշտըրըլմայաճագ, վէ չայէտ եաբըշտըրըլաճագ օլուր իսէ, օ մագուլէ էվրագ վէ սէնէտաթ՝ բուլսըզ իթիպար խուլունաճագ միւսթէպլալիտէր հագգընտա գանունէն մուայյէն օլան միւճազաթ ամըրյա իճրա գըլընաճագ տըր·

Սուրէթի հալ՝ հէր գէսէճէ մալիւմ օլմագ իւզրէ Տոլսւնը Ումումիյէ վարիտաթը մուխասսասէ խտարէի ումումիյէսի թարաֆընտան իլանը գէյֆիյէթ օլունուր·

Ֆի 5 մուհարրէմ սէնէ 1306
վէ ֆի 30 աղօսթօս սէնէ 1304·

15—5

ՍԱԹԼԸԳ ԽԱՆԷ

Իւսկիւտարտա Թօբխանէլի օղլու ճատտէսինտէ, 6000 արշըն պաղ, մա գույու, մաթպախ վէ չամաշըրլըգ 8 օտա վէ 2 սօֆալը հավի պիր պաբ խանէ ֆիրուխթ օլընաճաղընտան, թալէպ օլանլարըն մաթպաամըզա միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլընըր·

ԱՐՄԱՇ ԶԻՅԱՐԷԹԻ

Հայտար բաշա չըմէնտօֆէր իտարէսի թարաֆընտան կէլէն իլան·

Հայտար բաշա չըմէնտօֆէր իտարէսի՝ Արմաշա զիյարէթէ կիտէճէքլէրինին եօլճըլըղընը թէսհիլ իթմէք իչին թէտապիրը լազըմէյի իթթիխազ էյլէմիշ տիր· Իքի նէվ պիլէթ ֆիրուխթ օլընաճագ տըր·

	Ղրշ· Բր·
Եալընըզ Իզմիտէ կիթմէք իչին 3ինճի մէվգի պիլէթի	15
Իզմիտէ ազիմէթ վէ ավտէթ իչին 1ինճի մէվգի պիլէթի	58·20
Իզմիտէ ազիմէթ վէ ավտէթ իչին 2ինճի մէվգի պիլէթի	36·20
Իզմիտէ ազիմէթ վէ ավտէթ իչին 3ինճի մէվգի պիլէթի	24

10 եաշընա գատար օլան չօճուգլարտան ազիմէթ վէ ավտէթ իչին 12 վէ եալընըզ ազիմէթ իչին 7½ ղրուշ ալընաճագ վէ 3 եաշընտան քիւչիւք չօճուգլարտան հիչ պիր իւճրէթ թալէպ օլընմայաճագ տըր·

Մէճիտիյէ 19 ղրուշա գապուլ օլունաճագ տըր·

Պիլէթլէր՝ սէպտէմպէր 3/15տէն սէպտէմպէր 11/23է գատար քէօբրիւ իւզէրինտէ հայտար բաշա վափօրընըն հարէքէթ իթմէկի էսնատէ պիլէթ եէրինտէ վէ հայտար բաշա սթասիօնընտա Իզմիտէ կիտէճէկի գաթարըն էսնայի հարէքէթինտէ ֆիրուխթ օլընաճագ տըր·

Ազիմէթ վէ ավտէթ պիլէթլէրի ավտէթ իչին 1888 սէպտ· 12/24տէն 22/4 հօգտէմպէրէ գատար միւթէպէր թութուլաճագ տըր·

Եաթագ, սանտըգ վէ սաիրէ միսիլլու էշեա՝ գայտէյէ իւճրէթի ալան 1 ղրուշ միւսթէսնա օլարագ հալտէ ՄԷՃՃԱՆԷՆ նագլ օլընաճագ տըր·

Հայտար բաշատան Իզմիտէ կիտէճէկ 3 գաթար հարէքէթ իտէճէք տիր·

Հէր նէվի թէֆէրրուաթ վէ միւթալէաթ իչին հայտար բաշա սթասիօն մէմուրընա միւրաճաաթ օլընմալը տըր·

ՄԻՒՏԻՐԻՅԷԹԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ
Հայտար բաշա 8 սէպտ· 1888

ՊՐՈՒՍԱՅԱ ՎԱԳԸ
ՏԱՐ ԻՒՇ ՇԷՖԱԳԱ
Վ Է
ՄԷՔՍԱԹԻՊԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

Մէքթէպի մըզըն թէէսիւս ու քիւշատընըն 14ինճի սէնէսինէ լէիւլհամտ վէլմիննէ տախիլ օլմուշ վէ 14 սէնէլէրտէն պէրու մէմալիքը Մահրուսէի Շահանէնին հէր թարաֆընտան գապուլ օլունան աթֆալըն էմրը թալիմ ու թէրպիյէսինտէ վուգուֆի ֆէրիտէմիզին խիֆասըյլա Մէարիֆ նէզարէթը ճէլիլէսինին բուխսաթնամէսինէ նաիլ օլմուշ տըր·

Պինանըն մէվգիի զիյատէ միւքթէֆի օլմաղլա, հավասը լաթիֆ վէ ֆէննը հըֆզը սըհհէթէ մուաֆըգ պուլընըպ· կիւզէլ պիր մէնզարէյի հավի վէ շակիրտանա էլզամ իչին համմամը մախսուսը շամիլ օլուպ մէքթէպը մէզպուրտէ միւտիրը մէքթէպ վէ հաճէկեան լէյլ ու նէհար հազըր պուլընըպ, շակիրտանը քէմալը լէթաֆէթլէ հիմայէ վէ հիւսնիւ մուհաֆազասը էմրինտէ թէտապիրը լազըմէ իթթիխազըյլա իտարէ իթմէքտէ պուլունմըշլար տըր·

Շակիրտանա Թիւրքչէ վէ Էվրօբա մէքթէպլէրինտէն շահատէթնամէլէրի պուլունան հաճէկեանը տիրայէթմէնտան թարաֆլարընտան լիսանը լէթաֆէթպէյանը Օսմանի վէ Էրմէնի վէ Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ վէ Ալէման վէ Ռումլիսանլարընտան մաատա, իլմը ու ֆիւնուն վէ գըզլար իչիւն էլ հիւնէրլէրի վէ բիանօ տախի թալիմ ու թէտրիս իտիլիր·

Մէքթէպին միւտտէթը թէտրիսիյէսի 5 սէնէ օլուպ, միւտտէթը մէզքիւրէյի իքմալ իտէն շակիրտան եէտլէրինէ իմթիհանտա չէհրիմիզ Մէարիֆ միւտիրի էֆ· վէ զէվաթը միւհթէրէմէ հազըր օլտըգլարը հալտէ շահատէթնամէլէրին ախզ պիրլէ թալէպ իտէրլէրսէ մէքթէպը իլմիյէ վէ սանայիի միւխթէլիֆէյէ վէ Էվրօբա մէքթէպլէրինէ միւտիրը մէքթէպ վասըթասըյլա տէխալէթ իտէպիլէճէքլէր տիր·

Մէքթէպին ումուրը սըհհիյէսի վէ շակիրտանա վէրիլէճէք աթիմէնին ինթիխապը խուսուսը իքի հազըգ թապիպլէրէ իհալէ գըլընմըշ օլուպ, թաշրալարտան կէլէճէք շակիրտան իչինտէ զայիֆ իւլ միզաճ օլանլար տա չէհրիմիզին սըճագ սուլարը սայէսինտէ ինթիֆա իլէ գէսպը սըհհէթը միւճտէտ իտէպիլիրլէր·

Լէյլի շակիրտան իչին 1 սէնէլիք 4 թագսիթտէ թէէտիյէ օլընմագ իւզրէ 12 ատէտ Օսմանը լիրասը, վէ եալընըզ կիւնտիւզ իչին գապուլ օլընաճագլարտան մահիյէ 1 ատէտ սիմ մէճիտիյէ վէ կիւնտիւզ մէքթէպէ թամամ իթամ մէք խիթէյէնլէրտէն 2 ատէտ սիմ մէճիտիյէ ախզ օլունուր, վէ մուվազզահէն քէսպը մալիւմաթ իթմէք խիթէյէն զէվաթ գիյաթէ սահիպը իմզա մէքթէպին միւտիրինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր·

Տար իւլ Շէֆագա
վէ Մէքթէպիպը Ումումիյէի Շարգիյէ
միւտիրի
ԳՐԻԳՈՐ ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ

ԻԼԱՆ

1888 սէնէսի· հօգտէմպէրին 1ինճի կիւնիւ գէչիւսիլէ մուգարրէր օլան Ռումէլի չըմէնտօֆէր բիլյանդօսըն բրօմէս պիլէթլէրի՝ հիսսէթէ(՞) Սէնիյէնին բուխսաթը բէսմ պէյանլը՝ Ֆօրթ Սէթթօ էֆէնտի պանգասընտա ֆիրուխթ օլունուր·

50	ատէտ նումէրօյը հավի պիլէթ			100 ղշ·
25	»	»	»	50 »
10	»	»	»	20 »
5	»	»	»	10 »

Սուրլ ատէ թահվիլլէր տախի պօրսա բիաթըլարը իւզէրինէ ֆիրուխթ օլունուր·

Տէրօզիթօ մուգավէլէնամէ պէհէր նումէրօյա 5էր ղշ· վէրէրէք, եալընըզ օլ գուրա իչին սալըլ ատէ թահվիլաթ մալիք օլունաբիլիր·

Պունտան մաատա մէզքիւր պանգա տիւրլիւ պանգա մուամէլաթը, ֆօնտօ վէ պիլէթլէրին էսհամը մուամէլէ վէ բիյանգօ պիլէթլէրի ալըմ սաթըմը, գուբօն թէհսիլաթը վէ բիյանգօսա գազանըլան մէպլաղըն թէհսիլաթը իճրա օլունուր·

Մ· Ֆ· Տ· ՖԱՆԷԹԹՕ
Գալաթա Գօմիսոն խան Նօ· 18

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ
ԷՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 20 սէպտ·

Ինկիլ· հաղնէ Ինկ· Լիր·	098-1/16
Օսմ· հաղնէ աշգըրը	15-1/16
» » գարանտը	15-1/8
» » Սէրի Ա	25-1/2
» » » Պ	15-1/2
» » » Ս	14-7/8
Օթօման 1871	87-
Օսմանլը Պանգասը	12-
Ռուսիա իսթիգրազը	98-3/4
Մըսըր մուվ· մուԹԹահըտէ	85-3/8
» իմթիյազլը	103-
Տախրա Սանիյէ Մըսըր	80-3/8
Թօ(ւ)րքիա իսթիգրազը	101-3/4
Մաճառիսթ· հաղնէ 1877	-
Գանալը Բարիզ 3 այ վատէ	25-65·

Բարիզ 20 սէպտ·

Ֆրանս· հաղ· 3 % Ֆր·	83-50
» » 4½ %	105-85
Եէնի Օսմ· հաղնէ աշգըրը	15-55
» » » գարանտը	16-27½
Միւթէնէվվի՛	
Սէրի Պ·	16-20
» Ս·	16 25
Ռումէլի չըմէնտօֆէրի	46-37½
Օսմանլը Րէժիսի հաղնէ	-
» Պանգասը	556-25
Գրէտի Լիօնէ	630-
Գրէտի Ֆօնսիէ	1371-25
Լիօն ագսիօնը	1317-50
Սիւվէյիշ ագսիօնը	2251-25
Ռուսիա 5 % 1877	102-50
Իթալիա հաղնէ	97-80
Մըսըր ֆօնտ· մուԹԹահըտէ	434-37½
Եունան 5 % 1879	412 50
Գանալը 3 այ վատէ	25-40

Վիէննա 20 սէպտ·

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	121-80
Ռումէլի չըմէնտօֆէրի	21-80

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Եսկ· ուժ· տիւն ագչ· գար·	16-18
» » » էն եիւքսէք	16-18
» » » էն աշաղը	16-16
Պու սապահ աչըլըշը	16-17
Իսթիգրազը տախիլի տիւն գար·	36-35
» » » էն եիւքսէք	36-35
» » » էն աշաղը	36-31
» » » աչըլըշը	36 35
Մըսըր մուԹԹահըտէ գար·	-
Պու սապահ աչըլըշը	
Սէրի Ա·	25-20
» Պ·	15-10
» Գ·	16-17
Ռումէլի չըմէնտօֆէրի	45-50
Աղչէ ֆարգը	8-
Րէբօր Ղրշ·	-
Հէվալէսիզ »	55-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ գ·գ·	7-32
Սթամպօլ պանգասը	6-30
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-12
Թրամվայ	4-75

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ· լիրասը 100 ղրշ·տան	Ղրշ· Բր·
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108-11
Մէթալիք »	103-20
Պէշլիք »	103-20
Ալթըլըգ »	103-20
Ինկիլիզ լիրասը	110-25
Ֆրանսըզ ալթունը	87-35
Բօլ	62-
Գրէմից ալթունը	31-20
Գարպօն գայմէսի	08-72

ԹԱՍՖԻՅԷ ԲԱԱՂԸՏԸ

20) լիք քեաղըտ	-
50) » »	12-20
100) » »	-
500) » »	-
1000) » »	12-20
10000 »	-

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Տէօրտիւնճի օրտուի Հիւմայուն իչիւն միւպայաա օլընաճագ օլան Ռուսիա ֆապրիգասը մալի օլարագ օթուզ պին մէթրօ չայագըն պէհէր մէթրօսը եիւզ իքի ղրուշա թալիպի էօհտէսինտէ պուլընմաղլա ֆիյաթըը թէնզիլ իթմէք խիթէյէնլէրին՝ նիհայէթ իյլուլըն օն իքինճի կիւնիւնէ գատար մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր·

7 իյլուլ 1888

3—2

Խիւտավէնտիկեար վիլայէթի միւլհագաթընտան Քէօթահեա սանճաղընա թապի մանէվահի Ուշագ գազասընըն 304 սէնէսի պալամութ էօշրիւ՝ իյլուլըն 24ինճի կիւնիւ գաբալըատէսի չէքիլէրէք, գարարըտատէ թարիխինտէն պիր հաֆթա միւտտէթ իչինտէ 100տէ 1 գամիլ գապուլ օլընարագ, միւտտէթը մէզքիւրէնին ինգըրազընտա իհալէի գաթիյէսի իճրա գըլընմագ իւզրէ մաճալինէ միւզայէտէ չըգարըլմըշ օլտըղընտան, թալիպ օլանլարըն միւտտէթը մէզքիւրէ զարֆընտա մաճալինէ վէ խասա Մալիյէ Խազինէսի ճէլիլէսինէ Աշար վէ Ռուսումաթ իտարէի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի·

4 իյլուլ 304

3—3

Մէքթէպը Միւլքիյէի Շահանէ թալէպէսի իչիւն 1304 սէնէսի Թէշրինը էվվէլի իպթիտասընտան 1305 սէնէսի աղօսթօսը նիհայէթինէ գատար իմալինէ լիւզում կէօրիւնէն գուն-

տուրա իլէ էյլիւլ վէ գարօթլարըն իշպու չէհրը իյուլըն 10ընճը ճումա էրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն մէքթէպէ իթթիխազ օլունան չէրաիթ վէճհլէ, գունտուրալարըն այրը վէ էյլիւլ վէ գարօթլարըն պիր լիքտէ մինագասալարընըն իճրասընա պաշլանըլաճագընտան միւպայաասընա թալիպ օլանլարըն թէխմինէն մէքթէպէ կէլմէլէրի վէ շարտնամէյի կէօրմէք խիւզրէ Մէքթէպ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր·

8 իյլուլ 304

Ֆաթինճէ Ալթ Բազարընտա Ապտուլլահ Էֆէնտինին հանէսի վագը օլուպ Խազինէի ճէլիլէ իտարէսինտէ պուլունան 36 նումէրօ իլէ մուրագգամ պիր պապ տիւքեան մինթիգաիէ Նը՝ զուհուրըն իտէճէք թալիպինէ իհալէ օլունմաղ իւզրէ իյլուլըն 15ինճի կիւնիւ գարարտատէսի չէքիլէրէք մահլը մէզքիւրըն 24ինճի կիւնիւ գարարը գաթիլի վէրիլէճէքինտէն, թալիպ օլանլարըն մէճլիսը Մալիյէյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլընըր·

8 իյլուլ 304

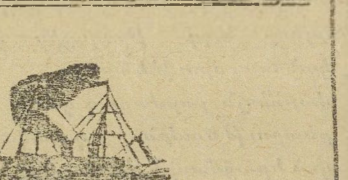

ԽԷՏԻՎԻՅԷ ՎԱՓՕՐԼԱՐԸ
ԻՏԱՐԷՍԻ

Պէհէր հաֆթա օլարագ Տէրսաադէթլէ Իսքէնտէրիյէ վէ Սուրիա պէյնինտէ միւրաթթ բօսթասը·

Բէրէյլրա գումանըն Թահթը գումանտասընտա Շարգիյէ նամ վափօր 1500 թօնէլաթօ համուլէսինտէ վէ 150 պարկիր գուվվէթինտէ օլարագ ալաֆրանկա սէպտէմպէրըն 26ընճը չարշէնպէհ կիւնիւ էօյլէնտէն սօնրա ալաֆր· սաաթ 4տէ Տէրսաադէթտէն հարէքէթլէ ՉԱՆԱԳ ԳԱԼԷ, ՄԻՑԻԼԼԻ, ԻԶՄԻՐ վէ ԲԻՐԷՑԷ օղրայարագ բազար էրթէսի սապահլայըն 4 պուչուգ կիւնտէն ԻՍԳԷՆՏԷՐԻՅԷՅԷ մուվասալէթ իտէճէք տիր·

Եօլճու պիլէթլէրի ֆամիլեաճա վէ կիտիպ կէլմէ ալընըրգտա, թէնզիլը ֆիյաթլա ֆիրուխթ օլունուր·

Վափօրտա պիրինճի սընըֆ սուֆրա թագըմը, պանեօ օտասը, հէքիմ վէ խըտմէթճի գատըն վար տըր·

Եինէ բօսթաի մէզքիւրէնին ԻՍԳԷՆՏԷՐԻՅԷտէն հէր չարշէնպէհ սապահըսը հարէքէթ իտէն Պէրիյէթիւշ Շամ վափօրլարը տողրու ՅԱՖԱյա հարէքէթ իտուպ ԻՍԳԷՆՏԷՐԻՅԷտէն 44 սաաթտա ՊԷՅՐՈՒԹա վասըլ օլուր, վէ ԹԱՐԱՊԼՈՒՍ, ՄԷՐՍԻՆ վէ ԻՍԳԷՆՏԷՐՈՒՆա օղրար·

Բօսթաի մէզքիւրըն Գըրմըզը տէնիզէ իշլէյէն վափօրլարը հէր ճումա կիւնիւ Պրինտիզի բօսթա չանթաարընըն մուվասալէթինտէն սօնրա Սիւվէյիշտէն հարէքէթլէ, Ճիտտէ, Սուաքիմ, Մասաուա, Հիւտէյտա վէ Ատէն իսքէլէլէրինէ ուղրար·

Եօլճու, մալ վէ էմանէթ խիւգլէթմէք իսթէյէնլէր Սթամպօլտա Եմին Էօնիւնտէ Քէօբրիւ պաշընտա Եէնի Վալիտէ խանընտա գաիմ բանեատի մէզքիւրըն աճէնթախանէսինէ միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր·

Իշպու աճէնթէխանէ՝ պէտէլի Մըսըրըն պիլճիւմլէ բօսթա խտարէխանէլէրինտէ թէէտիյէ օլընմագ իւզրէ բօսթա բօլիչալարը [Մանտաբօսթ] տախի իթա իտէր·

Հէր սընըֆ եօլճու իչիւն Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա 170 նումէրօլու մաղազատէ Մ· Մ· Թօմաս Գուգ վէ էվլատը աճէնթախանէսինէ միւրաճաաթ օլընա·

ՏՕԳԹՕՐ ՏԱՏՈՒՐ

Պիլխասսա պօղազ, գուլագ վէ պուրուն խասթալըգլարընըն թէտավիսինէ քեսպը մէլէքէ իթմիշ օլան Տօգթօր Տատուր՝ Բարիզ, Լօնտրա վէ Վիէննա պէօյիւք խասթախանէլէրինտէ վէ մէշհուր ուսթալար եանընտա մէզքիւր խասթալըգլարը արիզ ու ամիգ թէտգիգ իթտիքտէն սօնրա պու քէրրէ շէհրիմիզէ մուվասալէթ իտէրէք, Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա Ռուսիա սէֆարէթխանէսի իթթիսալինտէ 447 նումէրօլը մահալտէ իգամէթ իթմէքտէ վէ հէր սապահ ալաֆր· սաաթ 9տան էօյլէյէ գատար խասթա գապուլ էյլէմէքտէ տիր· Քէզա Սթամպօլտա Համիտիյէ ճատտէսինտէ Թիւրպէնին գարշըսընտա 8 նումէրօյը մահալը մախսուսընտա տախի բազարլարտան մաատա հէր կիւն էօյլէտէն սօնրա սաաթ 2տէն 5է գատար խասթա գապուլ իտէր վէ «չարշէնպէհ կիւնլէրի Սթամպօլտաքի մահալը մախսուսընտա մէճճանէն խասթա մուայէնէ էյլէր»·

ՄԷՍԱԺԷՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ
ՔՕՄՓԱՆԻԱ
բօսթա վափօրլարը

Մէսաժըրի իտարէսի՝ Տէրսաադէթ վէ Մարսիլեա արասընտա իշլէթտիկի բօսթա վափօրլարընըն թարիֆասընտա պու քէրրէ պէրվէճհը աթի պազը թաատիլաթ իճրա իթմիշ տիր·

Վափօր Մարսիլեատան Տէրսաադէթէ քէմաքիսսապըգ հէր ճումա էրթէսի աքշամլարը հարէքէթ իտուպ, յուլիօ 28տէն իթիպարէն թային օլընան բօսթա վափօրը՝ պիր հաֆթա Շիրա վէ Զանագգալէսինէ վէ օգոստոս 4տէն իթիպարէն թային օլընան բօսթա վափօրը տա էրթէսի հաֆթա Շիրա, Իզմիր, Սէլանիք, Գավալա, Բօրլաքօս վէ Զանագգալէսինէ ուղրար տըր·

Քէզա Տէրսաադէթտէն Մարսիլեայա հէր բէնշէնպէհ կիւնլէրի ագշամ սաաթ 4տէ վափօր հարէքէթ իտուպ, օգոստոս 16տան իթիպարէն թային օլընան բօսթա վափօրը՝ պիր հաֆթա Զանագգալէ, Իզմիր, Բօրլաքօս, Գավալա, Սէլանիք վէ Շիրայա ուղրար, վէ օգոստոս 23տէն իթիպարէն թային օլընան բօսթա վափօրը օ պիր հաֆթա տողրու Զանագգալէ թարիգիլէ Մարսիլեայա կիտէր·

Օն պէշ կիւնտէ պիր Իզմիրտէ, Սուրիայա կիտէն վափօրլա թէշասիւֆ վուգու պուլուր·

Մէսաժըրի Մարիթիմ վափօրլարըյլա Ֆրանսա չըմէնտօֆէրլէրինին վագթը հարէքէթլէրի եէքտիկէրէ թէշասիւֆ իտէր·

Իսթէք օլունտուգտա Մարսիլեա վէ Լիօնտա թէվագգուֆ իտիլմէքսիզին իւզրէ Սթամպօլտան տողրու Բարիզէ գատար պիլէթլէրին ֆիյաթը թէնզիլ իտիլմիշ իտուպ, 1ինճի մէվգի 380 վէ 2ինճի մէվգի 274 ֆրանգ տըր·

ԹՐԱՊԻԶՕՆ-ՊԱԹՈՒՄ

Մարսիլեատան կէլէն բօսթալար իլէ տողրու սէֆէր·

Հէր 15 կիւնտէ պիր քէրրէ ճումա էրթէսի կիւնիւ ալաֆրանկա ագշամ սաաթ 4տէ Սթամպօլտան հարէքէթ իտէր, վէ կէրէք ազիմէթտէ վէ կէրէք ավտէթտէ մունթազամէն Սամսուն, Քիրասօն, Թրաբիզօն վէ Պաթում իսքէլէլէրինէ, վէ ղայրը մէճպուրի սուրէթտէ Ինէպօլու, Ֆաթսա, Օրտու, Սինօպ վէ Ինէպօլու իսքէլէլէրինէ ուղրար· Սթամպօլա չարշէնպէհ սապահլարը մուվասալէթ իտէր·

ՕՏԷՍԱ

Մարսիլեատան վիրուտ իտէն բօսթալար իլէ հէր 15 կիւնտէ պիր իճրա օլունըր·

Զարշէնպէհ կիւնլէրի սապահ ալաֆր· սաաթ 8տէ հարէքէթ իտէր վէ բէնշէնպէհ կիւնլէրի Օտէսայա վասըլ օլուր· Օտէսատան բազար կիւնիւ հարէքէթ իտէր, բազար էրթէսի Տէրսաադէթէ մուվասալէթ իտէր·

ԹՈՒՆԱ

Հէր 15 կիւնտէ պիր բազար էրթէսի կիւնլէրի ագշամ ալաֆր· սաաթ 4տէ Սթամպօլտան հարէքէթ իտէր, էմնի ազիմէթտէ սուրէթը մունթազամէն Պուրկազ, Սիւլինէ, Կալաց վէ Իպրաիլէ, վէ ավտէթտէ Կալաց, Սիւլինէ վէ Քիւսթէնճէյէ ուղրար վէ սալը կիւնլէրի Տէրսաադէթէ վասըլ օլուր·

ԺԱՆ ՎԸ ՍՕՖԻԱ
JEAN PSALTY

Պէյօղլունտա Գալաթասարայ սօգագընտա 6նճը տաիրէի պէլէտիյէ գարշըսընտա ՄԷՐՔԷԶԸ ՃԼՏԻՏ ՕԼԱՆ ՄԱՂԱԶԱՍԸ ՄԻՒՍԹԷՍՆԱ ՖԻՑԱԹԼԱՐԼԱ ՍԱԹԸԼԸՐ·

Պէյօղլունտա Աղա ճամիի գարշըսընտա Նօ· 127 ՇԻՒԳԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ·

Հէր նէվ վէ ուսուլտէ սիւսլիւ վէ սատէ մօպիլեալար, միւխթէլիֆ ֆիյաթլարտա չէչիտ չէչիտ տէօշէմէլիք գումաշլար, տէմիր վէ թունճ գարեօլալար, թաբէճալար, սանտալեալար, եօրղանլար, թունճ, պագըր, ֆիլտիշի, սէտէֆ վէ սաիրէ իլէ միւզէյյէն վէ բէնքէարէնք իշլէնմիշ գըյմէթ սիւսլիւ մօպիլեալար պուլունըր·

ՄԷՖՐՈՒՇԱԹԸ ՄԻՒՔԷՄՄԷԼԷ
(Թէքմիլ պիր խանէնին տէօշէմէսինէ իգթիզա իտէն էշեա·)

ՖԱՊՐԻԳԱյա էէնի մաքինալար, գուրուլու ոտաճըլար վէ պիր խայլի թէճրիպէլի ամէլէլէր կէթիրիլմիշ օլտուղընտան, էհալիյէ հէր վէճհլէ միւնասիպ իտէճէք պիր հալտէ պուլունըր·

Մալլար զայէթ տայանըգլը վէ զարիֆ վէ էհվէն օլուպ, սըբարիշ սաթըն ալընըր իճրա օլունըր·

(Իստիփէլխանէսի Պէյօղլունտա Գալաթասարայ սօգագընտա 6նճը տաիրէ գարշըսընտա տըր·)